

Štev. 12.

V Celovcu 15. decembra 1866.

XV. tečaj.

Pridiga za nedeljo pred novim letom.

(Gnada Božja naj dražši zaklad; zato skrbimo, da jo ohranimo;
gov. M. T.)

„Dete (pa) je rastle, in močno prihajalo, polno modrosti, in milost Božja je bila
v njem.“ (Luk. 2, 40.)

V v o d.

Prigodba, od ktere današnje sv. evangelje govori, se je prime-
rila čez 40 dni po Jezusovem rojstvu, ko sta Jožef in Marija po
Mojzesovi postavi, ki je bila v spomin ohranjenja Izraelskih prvo-
rojencev v Egiptu dana, ga v tempeljno pred Gospoda postavila
in zanj zapovedani dar opravila. Ako pa potem sv. evangelje pravi,
da je bila v detetu ne le „milost Božja“, ampak tudi pristavi, da
je rastle in močno prihajalo in bilo polno modrosti, ne smemo
tega tako umeti, da je bilo dete Jezus enako družim človeškim
otrokom vsaki dan bolj modro, ter Bogu in ljudem bolj dopadljivo.
Zakaj Božja natora ni v njem potrebovala ne rasti, ne dopolno-
vanja, ker je bila v prvem trenutku spočetja to, kar je vse večne
čase; le človeška natora v njem je potrebovala dopolnovanja, ker
njej je to ravno tako natorno, kakor jesti ali piti. Jezus namreč
nam je hotel v vsem enak biti, razun greha. Zato je tudi hotel,
da naj se njegovo človeštvo po natornem redu človeške starosti
dopolnjuje, akoravno ga Božja zavednost v nobenem trenutku ni
zapustila. S temi besedami hoče toraj sv. evangelist po nauku
cerkvenih učnikov na znanje dati, da je Kristus čim dle, tim bolj
v sebi bivajočo milost in modrost v besedi in v djanji skazoval.

Vse drugače pa je z nami, ki smo po svojem rojstvu vsi
otroci jeze Božje. Morali so nas poprej v zakramentu sv. krsta
izvirnega greha očistiti, predno se je od nas reči zamoglo: „Milost

Božja je v njem.“ Ob prihodu v to življenje je bila naša duša vsa gnusobna in ostudna v očeh Božjih; ko smo bili pa s krstno vodo oblitni, in je v nas prišla posvečujoča gnada Božja, so se dale na našo dušo obrniti besede, ki jih od Estre govori sv. pismo, rekši: „Bila je silno zala in lepe postave.“ To brhkoto in silno lepo postavo je prejela naša duša po posvečujoči gnadi Božji, s katero jo je sv. Duh, kakor z oblačilom, oblekel. Kako nad vse naj dražši zaklad pa je ta gnada Božja in kako naj jo ravno zato varujemo, to vam hočem dones ob kratkem nekoliko razlagati, zanašajoč se na Božjo pomoč in vašo navadno pazljivost.

Razlaga.

1. Posvečujoča gnada Božja je notranje prenovljenje po sv. Duhu, ki nas grehov očisti, pravične in svete, Bogu dopadljive, otroke Božje in dediče Njegovega kraljestva stori. Ali pa more za našo dušo še kaj dražjega biti, kakor je to prenovljenje po sv. Duhu? Zato cerkveni učenci to gnado imenujejo luč naših duš, solnce naših src. Kaj pa je lepšega od luči? kaj svetlejšega od solnca? Imenuje se dalje studenec, ki se izteka v večno življenje, svetlo zlato, ki vse človekove dela pozlačuje, biser in zaklad, ki sta vredna, naj se proda vse drugo premoženje, da se kupita. Sv. Tomaž Akvinski posvečujočo gnado Božjo celo imenuje „delce Božjega bistva,“ in sv. Hilari pravi, „da je naj zalše žentovansko oblačilo, s katerim sv. Duh človekovo dušo kot vredno nevesto Kristusovo obleče.“

Pripoveduje se, da so kdaj Turški cesarji imeli navado, svojim ljubljencem drago in z zlatom vdeleno oblačilo darovati. Kdor je tako oblačilo nosil, je smel brez nevarnosti po vsem cesarstvu popotovati. Vse vrata morale so mu stati odprte in vsaka vojska se mu je morala umakniti, kakor da bi se bil cesar sam prikazal. Srečen je bil vsakteri, kdor je to oblačilo od cesarja prejel. Ali brez vse primere srečniša je duša, ki ni od umrljivega človeka, ampak od Boga samega, v znamenje Njegove neskončne ljubezni, predrago oblačilo gnade prejela. Po njem je postala tempelj in prebivališče sv. Duha, živ ud Kristusovega telesa, dopadenje Božje in vseh nebes; po njem je postala otrok Božji in odprte so jej vrata nebeške, ker kakor otrok Božji je tudi deležnica Božja in sodeležnica Kristusova. Alj je toraj kakošna lepota, kakošno bogastvo, kakošna čast in veselje na tem svetu, ki bi se s posvečujočo gnado Božjo dalo primeriti? Ob času, ko je angel Najvišega Mariji oznanil, da bo mati Božja, bilo je dosti imetnih in velicij

mož križem svet, ki so bili od vseh visoko čislani in češčeni. Ali pa mislite, da so bili ti posvetni velikaši in moliki Božjim očem tako dopadljivi, da bi se bil Bog na nje ozrl? Neka od sveta nepoznana devica je bila, na katero so se nebesa z vso dopadljivostjo ozirale, od ktere je pisano: „Kdo je tista, ki v sredi teme s tolikanj svetlim bliščem sveti? Kdo je ta lilija med trnjem? — „To je moja preljubeznjiva hči, pravi vsemogočni, nad njo imam svoje dopadenje.“ In zakaj to? Angel nam pove, ko jo pozdravi „milosti polno“. Nečimurnost je toraj, ako minljivih zakladov zbiraš; nečimurnost, če po memogredoči časti hrepeniš; nečimurnost, če za en dan trpečim veseljem letaš; vse je nečimurnost, razun Boga ljubiti, in od Boga ljubljenu biti. Tisti pa ljubi Boga, in Bog ljubi njega, kdor je v posesti posvečujoče Njegove gnade. „Kdor ostane v ljubezni, govori sv. Janez, ostane v Bogu in Bog v njem.“

Brez te gnade kaj ti pomagajo vse druge dobrote? In če njo imaš, česa ti še manjka? Naj manjše tvoje dela so v posvečujoči gnadi Božji zaslužljive za nebesa; brez nje naj večje in naj slavnije brez sadu in mrtve. Od nje piše sv. Pavel Korinčanom (I. 13, 1—3.): „Ako bi človeške in angelske jezike govoril, ljubezni pa bi ne imel, bi bil kakor bučoč bron, ali zvonec zvonec. In ako bi znal prerokovati, in bi vedel vse skrivnosti, in imel vso učenost; in ako bi imel vso vero, takó, da bi gore prestavljal; ljubezni pa bi ne imel, nič nisem. In ako bi razdal ubozim v živež vse svoje premoženje, in ako bi svoje telo dal, takó, da bi gorel, ljubezni pa bi ne imel, mi nič ne pomaga.“ Po tem takem ako bi imel od Boga dar naj večje učenosti, ali dar čudeže delati, ako bi se slehernemu zatajevanju ali celo marterstvu podvrgel, ako bi cerkve in bolnišnice, šole in sirotišča na svoje stroške zidal, pa nisi v gnadi Božji, vse to ni nič. V gnadi Božji pa, akoravno si naj ubožniši in naj nadložniši, če si tudi izmet človeštva, imaš vendar naj obilnišo tolažbo in naj hladniše mazilo za svoje pekoče rane, ker vsak zdihljej, vsaka solza je svitel biser, ki se prelepo vstrinja v kroni tvojega zasluženja. — „Vse sem bil, je rekel cesar Sever, ki je od prostaka prišel k časti Rimskega cesarja, vse sem bil in sem vedel, da vse nič ne pomaga.“ S temi besedami sklenil je svoje življenje, potem, ko je 30 let cesaroval in veliko slavnih del dopolnil. In prav je govoril. Le eno mu je manjkalo, in to je: posvečujoča gnada, ali ljubezen in prijaznost z Bogom, in v pomanjkanji te prijaznosti z Bogom mu je manjkalo vse za čas in za večnost.

Ali umete sedaj, ljubi moji! zakaj je kdaj toliko kristijanov svetu slovo dalo; zakaj so vse posvetne dobrote, časti in veselja pod nič cenili, in so rajše v pomanjkanji in zatajevanji živeli? Kaj ne, „milost Božja je bila v njih,“ in s to so bili bolj bogati

in srečni, kakor pozemljiški kralji in cesarji, Ali umete sedaj, od kod to, da je več svetnikov leta in leta dolge in naj hujše bolezni z vso poterpežljivostjo potrpele, da je ni bilo nikdar pritožbe iz njih ust? „Milost Božja je bila v njih,“ in ta jim je bila naj slajša tolažba v trpljenji. Alj umete sedaj, zakaj je na tavžente maternikov srčno šlo v smrt, da so v naj hujših martrah vriskali? „Milost Božja je bila v njih,“ in zato so imeli trdno zaupanje, da jim bo Gospod dal večno in nevenljivo krono življenja. Ali umete, zakaj je bilo toliko svetnikov v naj pristrčniši ljubezni z Bogom in s Kristusom zedinjenih, in zakaj je Bog po njih v življenji in po smerti čudeže delal? „Milost Božja je bila v njih,“ in zato je bil in je še Gospod čudopoln v svojih Svetnikih, da povelečuje njih imena pred ljudmi.

2. Ako je pa posvečujoča gnada Božja naj dražji zaklad in naj večje dobro človekovo, je pa ravno za tega voljo tudi vredna, da jo varujemo na vso moč in z vso skrbjo.

Glede na milost Božjo opominja sv. Pavel svojega učenca Timoteja rekoč: „Nikar vnamar ne puščaj gnade, ktera je v tebi, ktera ti je bila dana.“ (I. 4, 14.) To opominjevanje apostelnovo tudi nam velja. Mi smo v zakramentu sv. krsta s tem predrazim oblačilom posvečujoče gnade Božje ozališani, in ako smo ga z grehom omadežvali ali celo zapravili, nam ga je Gospod sopet pripravljen dati v zakramentu sv. pokore. Kdor je toraj še v posesti tega oblačila, ta si dobro k srcu jemlji besedo apostelnovo: „Nikar vnamar ne puščaj gnade, ktera je v tebi, ktera ti je bila dana.“ Mi po besedah ravno tega apostelna narodov predragi zaklad gnade nosimo v krških, perstnih posodah; izpostavljeni smo na svetu brezštevilnim skušnjavam in nevarnostim; enaki smo slabemu trstu, ki ga lahko vsaka sapica semtertje zaganja in zlomi, in to posvečujočo gnado Božjo že z enim samim smrtnim grehom zapravimo. Potem takem, ali ne bomo, ako od ene strani premišljamo dragocenost te gnade, od druge plati pa, ako se spominjamo slabosti svojega mesa in neštevilnih skušnjav, ali ne bomo, pravim, dvakrat bolj previdni, da te gnade in prijaznosti Božje ne zgubimo? Kaj ne, oblačilo, v katerem si z vencem okrog glave neomadežvana nevesta pred Gospodov oltar stopila, da si potrdila zvezo zakona, ga še zakonska žena in mati spoštuješ, in več let skrbno varuješ. In kaj bi se od take zakonske žene reklo, ki bi svoje nevestino oblačilo nalašč ogrdila in ga vpričo svojega moža z nogami potaptala? Ali bi ne bilo to grdo in nesramno zanjo, in vredno jeze njenega zakonskega moža? Kaj se bo pa tebi zgodilo, kršanska duša! ako dragoceno oblačilo posvečujoče gnade Božje, v katerem svojemu nebeškemu ženinu naj bolj dopadeš, brezvestno in lahko-miseljno z grehom omadežuješ? ali to oblačilo v blato vržeš in z

nogami potaptaš, ali ga za sladnost greha prodaš? Ko sta kdaj Adam in Eva v raji oblačilo svoje prve nedolžnosti bila zgubila, ju je Bog po angelu z gorečim mečem iz raja izgnal. Še hujše pa se bo tebi godilo, ako oblačilo nedolžnosti in svetosti, ki ti ga je Sin Božji s predrago ceno svoje krvi odkupil, sopet umažeš, ali celo zapraviš. „Zakaj, ako prostovoljno po spoznanji resnice, Božjo postavo prelomimo, piše sv. Pavel, ga ni več nobenega daru za grehe, temuč čakata nas strašna sodba in žareč oginj, ki bo hudobne pogubil.“ — In, oh, kako lahkomiselno zanorčujejo ljudje velikrat gnado Božjo, in dajo naj dražje, kar imajo, za kratko pregrešno veselje! Varuje in shranuje se z vso skrbjo denar in premoženje; naj boljše pa, kar je, prijaznost in dopadljivost Božja se ne varuje. Mi dobro vemo, da ta zaklad nosimo v slabih in zdrobljivih posodah; mi vemo, kako lahko se, kedar skušnjave pritiskajo, te posode zgrudijo, in vendar se priložnostim v greh še sami nastavljamo. Ne da bi se grehu iz poti umaknili, ga še sami iščemo; ne da bi se s skušnjavami bojevali, se jim brez meča in borenja dajemo zmagovati. Ako se kakemu človeku zamerimo, se večkrat ne damo po nobeni ceni utolažiti; nič pa nam ni zato, ako smo se Bogu z grehom zamerili, in s tem Njegovo prijaznost zgubili. Se pa li to pravi, gnado Božjo za naj večo dobroto spoznati, če za njeno ohranjenje še toliko ne skrbimo, kakor za ohranjenje kakošne druge posvetne dobrote? Se li to pravi, gnado Božjo visoko ceniti, ako si za njo še toliko ne prizadevamo, kolikor za pridobitev naj majnšega posvetnega dobička trpimo? In ali imamo po tem takem prave zaumene od gnade Božje kot naj večo dobrote, ako časno in minljivo visoko cenimo, večno in nebeško v nemar puščamo?

In ako smo z grehom milost Božjo, Njegovo dopadljivost in prijaznost bili zgubili, kakokšni občutki se v nas vzbujajo? Ali so občutki žalosti in bolečine, občutki kesanja in hrepenenja, da bi se greha sopet očistili in milosti Božji deležne postali? Oh, veliko teh, ki so smrtno grešili, mesci in cela leta v svoji dušni smerti mirni ostajajo, in se z grehom še na dalje odškodujejo! O ako bi pač taki pomislili, da so s prijaznostjo Božjo vse zgubili, česar človeka zamore na svetu srečnega, in v večnosti zveličanja deležnega storiti; ako bi pomislili, da pogubljeni v peklu so zato bili na vekomaj zavrženi, ker so v sovražtvu z Bogom umrli, gotovo bi si prizadjali, da bi si milost in dopadljivost Božjo sopet pridobili. Nekteri stori sicer ta sklep, ali preslab je, ker že prva skušnjava ga omaja in na tla podere. Radi bi bili sicer otroci Božji, pa tudi radi otroci tega sveta. Radi bi s pokoro z Bogom spravo storili, ako bi jih le nič zatajevanja in morjenja ne stalo.

S k l e p.

Ljubi moji! danes je poslednja nedelja v letu. Ako premislimo in si svojo vest pred Bogom izprašamo, moramo pač večidel spoznati, da smo v tem letu, ki se danes od nas poslovlja, gnado Božjo malo cenili, je pa tudi ne dosti varovali. Gotovo jih je veliko med nami, ki so to oblačilo gnade s smrtnimi grehi že zdavnej zapravili, in brez skrbi, da bi to oblačilo sopet zadobili, tje v en dan naprej žive. Ali pojde mar v prihodnjem letu sopet tako? Oh, nikarte brez trdnega sklepa, resnično se poboljšaiti, novega leta nastopiti in ne odlašajte z Bogom prijaznosti storiti, ker morebiti bo to leto tisto, ko bo tega in unega zasula lopata zraven grobov družih znancev. Torej sklenem s srčnim voščilom za to in za prihodnje leto: „Milost Božja, mir Gospoda našega Jezusa Kristusa in občestvo sv. Duha bodi in ostani z nami vsemi!“ Amen.

Pridiga v novega leta dan.

(Obračajmo čas prav dobro! Gov. M. H.)

Prikupite si čas, zakaj dni so hudi. Efez. 5, 16.

V v o d.

Ali še nisi enkrat prijatelj! na bregu tekoče vode sedel in gledal, kako kaplja za kapljo, val za valom priteče, preteče in odteče naprej proti nezmernemu morju, in koliko valov da pride in preide, potok ne postane manji, ves čas pritekajo novi valovi in tako gre v nezumno. Tekoča voda, kristjan moj! je podoba nezmernega časa, pridejo ure, dni, meseci in leta in pridejo, in čas teče naprej, za vsako minulo uro in leto pride novo; in ako ravno ure in leta šteješ, kakor hočeš, čas ti ne obstoji, teče in dervi naprej in vzame naslednjič tudi tebe seboj.

Spet nam je preteklo eno leto, davej se je danil prvi dan novega, in tako se bo danil tudi v tem letu dan za dnevom, in tako bo preteklo tudi to leto, in skoraj — prej ali slej — naše časno življenje.

Kristjani! kaj nam je storiti s tekočim časom? Kaj nam bo storiti z letom, ki smo ga danes začeli, in ki bo preteklo, kakor tisuč in tisuč njegovih bratov? Glej kaj stori človek s tekočo vodo? On jo primora, da mu barke in ladje nosi, on si sozida na njo mline, žage, fužine, fabrike, jo vpreže v kolesa in jo primora, da jih goni in človeku in njegovi volji služi. Kakor tekočo vodo, ki se ne pusti nazaj deržati, rabiš, da tebi služiti mora; tako moraš tudi tekočega časa se prijeti, in se ga v svoje zveličanje posluževati. „Bratje! opominja sv. Pavl, glejte, kako da pazljivo hodite, ne kakor neumni, temuč kakor modri; prikupujte si čas, zakaj dni so hudi.“ (Efez. 5. 16.)

Kako da bi imeli čas si prikupovati, to je, kako bi se imeli časa, posebno tega novega leta posluževati, naj uči moja današnja beseda. Pripravite se!

R a z l a g a.

Kako si hočemo prihodni čas prikupiti? kako se hočemo zlasti tega leta, ki je davej nam pervikrat danilo, v svoje zveličanje, v prid svoj poslužiti? Odgovorim: Da popravljamo, kar smo v preteklem času zamudili in pregrešili; da pa v novem letu z vso skerbjo in natajčno zvestostjo svoje dolžnosti spolnujemo.

1. Prikupujmo si čas, ki bo v novem letu nam tekal, da popravljamo in poravnamo, kar smo dozdej in v starem letu zamudili in pregrešili. Pa! ali zamoremo to storiti? Že poterpežljivi Job toži: „Hitro leta bežijo memo; jaz hodim pot, na katerem se ne bom več nazaj vernil.“ Kar je zamujeno, kar je storjeno, je zamujeno, je storjeno. Sin, hči! počni kar hočeš, ti ne moreš ljubelega očeta, ljube mamice nazaj poklicati iz hladnega groba, kamor jim je britka žalost zavolj tvojega sirovega djanja morebiti pred časom postlala, ti ne moreš rajnih oživiti, da njim bi skazoval tisto lepo otroško ljubezen, ktero si prej tolikokrat zanemarjal.

Ti zapeljivec, ne moreš nazaj dati tiste deviške nedolžnosti, ktero si prilizljivo revni deklic bil ukradel, ti ne moreš krivični obrekovavec, preganjavec, pohujšljivec nazaj vzeti vročih solz, britke serčne žalosti, in globokih dušnih ran, ktere je tvoje djanje in govorjenje bližnjemu napravilo; kar je zamujeno kar je pregrešeno, ostane zamujeno in pregrešeno; pa eno zamoreš, da dolg svojih zamud in pregreh, večni svoj dolg pred Bogom popraviš; da svoj dolg izbrišiš po resnični pokori. Glej, usmiljeni Bog ti je dal novo leto doživeti, in tebi sije sonce milosti božje; o ne zane-

maraj zlatega časa usmiljenja božjega, ako je od starega leta kaj v tvojem življenju, kar je krivo, pohujšljivo, nemarno, kar more biti kakor težek kamen vest tvojo teži: o spravi vse od sebe brez odlaganja! znebi se krivičnega blaga; zapusti ali vari se hiše pohujšanja, ali spravi pohujšanje iz svoje hiše, poboljšaj se resnično! O morebiti je to leto tvoje poslednje, morebiti so le neke nedelje, neki meseci tega leta tvoji! O bodi pripravljen; saj ne veš, kdaj da Gospod tebe pokliče.

2. Kristjani! novo leto 1867 stoji pred nami, 365 dni bo priteklo, in prej kot nam se bo dozdelo, sopet hitro preteklo. O kupimo ta čas, poslužimo se tega dragega časa; naj nam vsak dan, vsaka ura tega leta služi, svoje dolžnosti zvesto, ponižno in z veseljem spolnovati in si zakladov nabirati, ki jih molj in rija ne snesta, ki jih tatje ne zamorejo ukrasti. V zvestem spolnovanju naših dolžnost naj teko vsi dni in ure tega novega leta.

Za nar prvo in večo dolžnost hočemo imeti, Boga častiti, hvaliti in mu služiti. Sladka in sveta dolžnost naj nam bo ponižna in verna molitev. Kadar nas beli dan iz ponočnega počitka zbudi, hoče se naša prva misel k Bogu obrniti in še le kadar smo se v verni molitvi Bogu priporočili, hočemo iti vsak k svojemu delu in ga opravljati v čast božjo; in kedar smo težavni posel svoj dokončali, hočemo vselej le po serčni večerni molitvi sladki počitek iskati. Ljuba dolžnost naj nam bo služba božja in nedelja in praznik nam narlepši, nar svetejši dan. Kadar nedeljni zvon zapoje, hočemo hiteti v hišo božjo, celo besedo božjo pazno in pobožno poslušati, in pri sveti maši, kjer se Sin božji za nas daruje, nebeškemu Očetu tudi svoje serce, svoje veselje in žalosti darovati. In kar bomo pri sv. pridigi slišali, kar bo naše serce med sveto mašo občutilo, to hočemo med tednom premišljevati in se ga veseliti. In kar nam Gospod dobrega in veselega pošilja, ali kar nam težkega in britkega naloži, vse, vse hočemo hvaležno jemati iz njegove ljubeznive roke. Pa tudi kar zamoremo v čast božjo in povišanje njegove cerkve storiti, dati in darovati, vselej naj se zgodi iz hvaležnega in volnega serca.

Pa tudi bližnjemu hočemo storiti, kar smo mu po nauku naše svete vere dolžni. Mi hočemo bližnjega ljubiti ne po sladki lažnjivi besedi, temuč v resnici, v djanju. Ako smo bili razžaljeni, obrekovani, oškodovani, hočemo hitro odpustiti in iz serca zavolj Jezusa, ki tudi nam naše dolge odpušča. Zamoremo komu kaj pomagati, bolniku postreči, žalostnega tolažiti, bornemu kruba lomiti, zapuščnemu pod ramo seči, nevednemu zdrav nauk dati, njega, ki po grešnem potu klama, z ljubeznijo k Jezusu peljati: o žegnana nam bodi ura, ki nam tako priložnost prinese. Glej ure in dni teko v večnost, od koder pridejo, in vzemejo tvoje

dobre dela seboj; tam jih boš našel, kadar tvoja ura pride in tebe seboj vzame.

Pa tudi dolžnosti svojega stanu hočemo v novem letu spolnovati zvesto, ja zvestejše, rajše, volniši, kot dozdej. Gospodarji in gospodinje! veselo, zdravo novo leto vam voščim. O bodite vestni keršanski predpostavljeni; mislite, Kristusovi namestniki ste, vaša hiša naj bo keršanska hiša; pravična je sicer vaša skerb za posvetno hiševanje, pa še bolj skerbite za dober zdrav nauk, za pošteno obnašanje svojih otrok, poslov in hišnih. Mladenči in deklice! lepo kot mlado jutro cveti vaša mladost, cvetijo vaše lica, oh! da bi v tem letu ne bilo dnu, ne noči, kjer bi mogli še lepši cvet svoje nedolžnosti zgubiti. Vi podverženi, delavci, hlapci, dekle! novo leto je nastopilo in vam je doneslo veliko delavnih dni, truda in znoja dosti; o opravljajte vsak svoj posel, vsak svoje delo, zvesto in z veseljem, zakaj vaš pravi plačevavec bo Jezus, ki bo vsakega, ki je v malem zvest bil, čez veliko postavil.

S k l e p.

Pervič smo v novem letu tukej zbrani, zdravi in veseli smo, hvala Bogu! Kedar bomo poslednokrat v tem letu zbrani, ali bomo tudi tedaj še vsi zdravi in veseli? To le sam večni Bog ve; mi le to vemo, da ne vemo ure in dneva, kdaj nas Bog pokliče. Zatorej sem vam kazal, kako naj obračamo čas, ki je toliko vreden pa tudi tako bitro mine. Popravljajmo, kar smo do zdaj zamudili ali pregrešili in spolnujmo v novem letu zvesto dolžnosti svoje! Usmiljeni Jezus pomagaj nam! Amen.

V god sv. 3 kraljev.

(Kako bomo srečno v nebesa prišli; gov. M. T.)

„Glej! modri so prišli iz jutrovega v Jeruzalem.“ (Mat. 2, 1.)

V v o d.

Nekdaj je dal Gospod Bog preroku Jonatu povelje, da naj gre v veliko Ninivljansko mesto, in naj ondotnim prebivavcem, katerih grehi so bili skoraj Sodomljanom in Gomorcem enaki, pokoro oznanuje. Jonatu pa to povelje ni dopadlo. Namesto v Ninive se odpravi v primorsko mesto Jope, da bi v barki zbežal v mesto Tarz. Gredé po morji vstane velik vihar, da je bila barka v največi nevarnosti, ob pečinah se razsuti ali v valovih potopljena biti. Kakor je pri tačih nevarnostih navada, pomečejo brodniki vse blago v morje. In ker vihar le ne odneha, se začno spraševati, kdo da bi bil bogove tako razsrdil. Potem začno vadjati, in po Božji volji je krivda padla na Jona. Ko ga iz najbolj skritega kota barke pripeljajo, ga toraj brodniki sprašujejo, kako da mu je ime, kje je doma, kaj je, in zakaj v mesto Tarz popotuje. Posebno pa so bile tri uprašanja; ktere so mu postavili: namreč: Kje si doma? Kam greš? in pa kaj si?“ (Jon. 1, 8.)

Li veste, ljubi moji! da naše življenje na tem svetu ni nič drugega, kakor trudapolno popotovanje proti večni domačiji; po besedah sv. Pavla, ki Hebrejcem (13, 14.) piše: „Tukaj nimamo obstoječega mesta, temuč prihodnega iščemo?“ Na tem popotvanji nas pogosto napadajo viharji skušnjav. Nad nami buče vetrovi preganjanja, in ob nas bluskajo valovi zopernost in nadlog. Velikrat je viditi, da se vtapljamo, zato, ker smo, kakor Jona, Božjim poveljem nepokorni, da nočemo iti v Ninive, kamor Bog hoče, ampak v Tarz, to je: za posvetnim veseljem.

Vendar pa je vsakega iz med nas resnična želja, da bi kdaj srečno svoje popotovanje prestal, in na posled prišel v veselje nebeškega Jeruzalema.

Kdor pa tega hoče, ta si mora vedno tiste tri uprašanja postavljati, ktere so brodniki Jonatu postavili; namreč: Sprašuj se: „od kod sem doma? kam grem? in kaj sem?“

Odgovor na to trojno uprašanje vam bo pokazal pravo pot proti nebesom, kakor je zvezda modrim pokazala kraj novorojenega Judovskega kralja, v čegar imenu me zvesto poslušajte!

Razlaga.

1. Prvo uprašanje, ki naj si ga kristijan pogostoma postavlja, je: „Kje sem doma?“ S tem hočem reči: Kdor hoče v nebesa priti, ta naj časnim dobrotam in posvetnemu bogastvu nikar prevelike cene ne prilastuje; ta naj, da bolj razločno rečem, posvetno zaničuje. Le pogledjmo k temu namenu današnje sv. evangelije!

Čudno je, da evangelist nič ne pove, od kod so ti trije kralji prišli, kakošno moč in oblast, kakošno bogastvo, ktere dežele imeli. Tako sv. pismo od drugih kraljev, post. od Aleksandra pripoveduje, koliko trdnih mest si je privojskoval, kraljev in poglavarjev pobil, koliko bogastva uplenil in ljudstev v sužnost odpeljal. Od Asuera pripoveduje, da je kraljeval od Indije do Etiopije čez 127 dežel. Od Salomona pravi, da je iz podložnih dežel vsako leto 666 talentov zlata dobival, i. t. d. Zakaj pač sv. pismo od teh 3 kraljev nič o tem ne omenja? Brez dvoma, bi se reklo, zato, naj s tem na znanje daje, da tisti, ki Jezusa iščejo, časnega bogastva ne smejo ceniti. Ako toraj tudi ti Kristusa v resnici iščeš, pač ni vredno, da bi posvetnim dobrotam kako vrednost prilastoval; saj, če celi svet v primeri z nebesi ni toliko vreden, kakor pest prsti, ali mar niso potlej tvoje njive, tvoji travniki in nogradi, tvoja hiša in vse tvoje premoženje, ki te je po srečnem naključji doletelo, v primeri z nebesmi celo nič? — Zraven tega pa, oh, kako hitro memo nas dere čas! In kaj na koncu ostane? Od vsega bogastva nimaš ne vinarja, od vsega polja in vseh nogradov ne pedanji zemlje, od vsega postrešja ne ene diljice. Poglej toraj, kako je res nespametno, ako na take črvice in od moljev razjedene stvari svoje srce preveč navezuješ! — Poslušajte še drug zgled!

Jožef, Jakobov sin, je bil iz nevoščljivosti v sužnost Egiptevsko prodan, kjer je po Božji previdnosti postal prvi za kraljem, in zraven kraljevi časti imel bogastva obilno. Čudno je pa, da 94 let, kolikor časa je vladal, ni kacih dežel, ali gradov, ali družih posest nakupil, kakor visoki kraljevi ali cesarski služabniki po navadi delajo. Zakaj pa Jožef v Egiptu tega ni storil? Poglejte! Jožef je vedel, da je v Egiptu s svojimi brati vred le ptujec. On je vedel, da se bodo kdaj Izraelci z Egipta nazaj v obljubljeno deželo vrnili. In zato si je mislil: „Kaj bi mi pa pomagalo, ako bi si tudi še toliko posest nakupil, ker jo bodo morali moji otroci

sopet zapustiti?" On toraj ni hotel svoje duše v ptuji deželi na časno bogastvo navezati, in je pri smrti še celo prosil, da naj njegove kosti kdaj prenesejo v domačo deželo.

Po tem takem, kristjan! preudari dobro, da na tem svetu, kakor v pregnanstvu, živiš, da je tvoj pravi dom v nebesih, in da se boš kmali moral na pot proti njim podati. Nikar tedaj svojega srca preveč na prazni nič ne navezuj! Bodi si reven, ali bogat, v časti, ali zasramovan, v sreči ali nesreči, naj te ljudje ljubijo ali črtijo, to ti bodi vse eno, le ta sklep imej, da nočeš Boga s kacicim smrtnim grehom razžaliti, naj bi ž njim tudi celo cesarstvo pridobil!

Ali še nisi nikoli ogledoval, kedar si po suhem hodil, ali se po vodi vozil, da, koliko dle si šel, toliko bolj je mesto pred tebo rastlo, vasi za tebo pa so zmiraj bolj zginjale? Ravno tako kristjan, kolikor bolj se nebesom bližaš, toliko bolj mora zemlja pod tebo zginjati, tako, da s sv. Ignacijem Lojolanskim lahko rečeš: "O kako zaničljiva se mi zdi zemlja, če nebesa premislujem:"

2. Drugo uprašanje, ki naj si ga kristjan pogosto postavlja, je: "Kam grem?" S tem rečem, da moramo, dokler smo popotniki na tem svetu, vedno cilj in konec svojega pota pred očmi imeti. In kateri je ta cilj? Nebeški dom je! Ni namreč še dosti, ako svet po pameti zaničujemo, temuč moramo tudi zveličanje nebeško učiti se ceniti in zanjo se vedno boriti.

Gotovo je bilo ob času Kristusovega rojstva veliko kraljev križem svet. Ali samo trije so rojstvo sinu Božjega spoznali, ja, njega, ktereга so ti trije v daljnih deželah spoznali, Herod v svojem kraljestvu ni spoznal. Kaj pa je bilo tega krivo? Cerkveni učeniки pravijo, da so bili ti trije kralji zvezdogledi, ki so se z vzhodom ali zahodom, z zvezo in daljavo zvezd pečali, in tako na enkrat tisto od Balaama prerokovano zvezdo ugledali, ki je pomenjala rojstvo Odrešenikovo.

Poglej, kristjan! s kolikor večo skrbjo svoje oči proti nebesom obračaš, toliko več luč prejemaš v svojo dušo, toliko bolj se učiš spoznavati prednost večnih dobrot memo časnih in minljivih. To hrepenjenje pa ne sme v samih željah ostati, temuč si mora prizadevati, da z deli cilj doseže, in pokaže, da mu je zveličanje več, kakor vse posvetno bogastvo, naj bi bilo prav do nebes nakopičeno. Tega se učite iz tega le zgleda: Imela je neka devica predrag biser, memo ktereга jej ni bilo tako ljube nobene dragocenosti. Njeni peteri bratje so si vse prizadevali, da bi ga bili od nje dobili. Prvi, ki je bil podobar (malar) jej reče: Sestra, ako mi ta biser daš, naredil ti bom podobo, da še Apel, najslavniši podobar, v svoji razstavi enake ni imel. — Devica ga ne da. Drugi, ki je bil lekarnik (apotekar) jej reče: Če mi daš svoj biser, napravil ti bom tacih dišav; da jih še Arabija prijetniših nima.

Sestra ga ne da. Tretji, ki je bil kuhar, jej pravi: Ako mi daš biser, napravil ti bom tacih sladkarij in oblizkov, da še sladkosnedni cesar Vitelj boljših pokušal ni. Sestra se ne vda. Četrty, ki je bil godec, jej pravi: Če mi daš biser, napravil ti bom petje in melodije, da jih svet enacih ni slišal. Devica se tudi njemu ne vda. Peti brat, nek posvetnak, jej reče: Sestra, ako meni daš svoj biser, pripeljal ti bom ženina, čegar brhkoto bo svet občudoval. Devica tudi tega ne posluša, temuč ga velikoveč s srčnostjo zavrne, da rajše tavžentkrat umrje, kakor da ob biser pride. — Ta biser, ljubi moji! pomenja posvečujočo gnado Božjo, ki je zastava večnega zveličanja. Devica je človeška duša in peteri bratje so peteri telesni počutki. Vsi ti skušajo s prilizovanjem, z vabili in z miki dušo ob zaklad gnado Božje pripraviti. Po tem takem kaj je pred vsem družim potreba? Treba se je zoperstavljanju, boriti in zmagovati, ter reči: Rajše hočem tavženkrat umreti, kakor gnado Božjo zgubiti, rajše srce iz telesa dati, kakor pravico do nebes si vzeti pustiti. — Vidite, tako je delavno hrepenenje po nebesih!

3. Tretje vprašanje, ki si ga večkrat postavlja, je: „Kaj sem? kaj je moje opravilo?“ to je: zraven zaničevanja posvetnega in delavnega hrepenjenja po nebeškem si je treba tudi dobrih del nabirati. Te dobre dela obstajajo v tem, da dobro delamo in se hudega varujemo. To, pravi nek cerkveni učenik, je dolžnost vsakega kristijana. V tem nam bodijo v zgled trije modri.

Cerkveni učenički med sebo niso edini, od kod so ti trije modri prav za prav prišli. Nekteri pravijo, da iz Perzije, drugi iz Mezopotamije ali Kaldeje, in sopet drugi, da so prišli iz Arabije. Bodi si pa to, ali uno, gotovo je, da so prišli iz daljnih krajev, in so do Jerusalema več kot 100 ur potrebovali. Kako težaven pa jim je moral biti pot, ker so bili doma vseh zložnost vajeni? Koliko nadležnost jim je bilo prenašati skozi dolge puščave? Koliko noči so morali brez počitka prebiti? Vendar pa so radi vse to prestali, da so le novorojeno dete Jezusa vidili.

Enako se tudi nam ne sme nič pretežavno zdeti, kar nam je treba za nebesa in za Boga storiti. Vse molitve, dela, poste, miloščine, vsak vdarec svoje žile, ja, še svoj počitek, jed in pijačo, svoje vesele ure moramo z dobrim namenom tako posvetiti, da bomo z vsem Bogu dopadli, v vsem le Jezusa iskali, in se kdaj njegovega vžitka vekomaj veselili.

Ko so ti trije modri Jezusa v Betlehenskem hlevcu ponižno počastili, in se nazaj na svoj dom vrnili, pravi nek učenik, Luci, da so doma neverstvo zatirali, molike podirali in Kristusa označevali, na posled pa za Njegovo vero clo smrt marterstva preterpeli.

Ravno tako tudi nam ne gre samo pobožno živeti, temuč moramo tudi Božjo čast pri družih razširjati, nevedne učiti, grešnike svariti, zmotence na pravi pot voditi, in ako bi potreba bilo, celo smrt marterstva trpeti.

Ni pa še dosti, če dobro delamo, temuč tudi hudo nam gre voljno trpeti. — Ni nam dvomiti, da so trije modri na potu od ljudi veliko zasramovanja, zasmehovanja in zaničevanja prestali, ker so jih imeli za nespametne, da s tolikim trudom novorojenega kraljiča iščejo, in ubogo v jasliah ležeče dete za svojega Boga molijo. Ali vendar se od svojega pota nikakor niso dali odverniti.

Tako tudi mi, kristjani, če imamo kakošne zopernosti, zasramovanja, smeh in zaničevanje od hudobnih prestati, vendar le za prst široko ne smemo od pravega pota odstopiti. Le mislimo si takrat, da je pač to naše potrpežljivosti vredno, kar nas po smrti v nebesih čaka. Ako se pri tem naše meso zoperstavlja, le spominjajmo se besed Kristusovih: „Nebeško kraljestvo silo trpi, in le tisti, ki se s silo bojujejo, ga na se potegnejo.“ (Mat. 11, 12.) Na te besede Kristusove sv. Avguštín pravi, da je sicer res, da se posveten in mesen človek od obilnosti k pomanjkanju, od časti k zaničevanju, od sladnost k zdržnosti, od veselja k trpljenju brez velike sile ne da spreoberniti; vendar pa je v dosego nebeškega kraljestva vsega tega neobhodno potreba. Le ozrmo se na patriarhe, preroke, aposteljne, marternike, spoznovavce in device, in le enega ne bomo dobili, ki bi bil s petjem in vriskom, vse pa, ki so skozi nadloge, šli v nebesa.

S k l e p.

Ako mi misliš vgovarjati, da je to težko, ti povem, da žali Bog! ne umeš, kako vsega truda in trpeža vredne so zale nebesa. Zakaj resnično je, kar nek pobožen učenik pravi: „Kdor to nebeško neizrekljivo plačilo z vso pazljivostjo preišlja, ta pojde hitro čez kamnje in ogenj naprej, ja, on bo čez vse te overe tako rekoč sfréal.“ Amen.

Pridiga za I. nedeljo po sv. 3 kraljeh.

(Pregovor: Mladost je norost, gov. J. A—t.)

In Jezus je rasel v modrosti in starosti, in v milosti pri Bogu in per ljudeh.
Luk. 2, 52.

V v o d.

Kaj lepšega in slavnjšega se od nobenega otroka, od nobenega mladenča in deklice reči ne more, kakor kar sv. evangelje od Jezusa pove: „Rasel je v modrosti in starosti, in v milosti pri Bogu in pri ljudeh.“ Če pa obnašo otrok in mladih ljudi zdajnih časov pregledujemo, bi kmalo mogli misliti, da ni več mladih ljudi, kateri bi božjega otroka Jezusa posnemati hotli. Le pomislimo, kako posvetni in prizanesljivi so veči del starši, ker svojim sinom in hčeram ne le otročarij, ampak tudi velike pregreške in razuzdanosti pregledajo, in jim nobenega strahu ne dajo! Lehko bi človeka misel obšla, da starši in otroci so na Jezusa pozabili, njegov nauk zaverгли, in se starega pregovora poprijeli, ki pravi: „Mladost je norost.“ Le pregosto se sliši ta pregovor in na rajtingo tega pregovora se veliko pregeh zgodi. Zato vam hočem dans pokazati, da ta pregovor je lažnjiv. Le dobro poslušajte!

R a z l a g a.

Mladost je norost. Mlad človek mora enkrat znoreti; bo že potlej bolj pameten, kader se oženi, ali kader bolj v leta pride. — Tako pravijo dostikrat tisti neumni starši, ki svojim sinom in hčeram vso svojovoljo puste, jih preveč zagovarjajo, jim vse pregledajo, in nobenega pravega strahu ne dajajo. Taki starši ne poznajo svojega poklica in svojih dolžnost, in s slepo ljubeznijo svoje lastne otroke v časno in večno nesrečo pahajo. Zakaj besede: „Mladost je norost,“ ravno toliko pomenijo, kakor da bi rekli: Mladost! pojdi za svojim razuzdanim poželjenjem, stori, kar se ti poljubi; vživaj, kjer in kolikor le moreš, v tvojih letih ti Bog

nič zameril ne bo, in tvoje neumnosti in norosti ti ne bodo v greh prištete; kader enkrat v zakon stopiš, potlej živi, kakor se spodobi. — Kristjani! ali se ne pravi to, mladim ljudem potuho dati, in jim nesrečno blazino lahkomišljenosti in razuzdanosti podkladati?

Otrokom to dopada, da jim starši vse dovolijo, in si lahko mislijo: Moji starši, ki so bolj stari in zastopni, kakor jaz, morajo vendar bolje vedeti, kaj smem ali ne smem storiti; ker torej k marksiteri reči molčé in mi marsikej dopuščajo, kar se drugim v greh prišteva, gotovo tudi marsikej v mladosti storiti smem, kar bi v poznejši starosti ne smel storiti. Od tod tudi pride, da mladina ravno tako govori, kakor tisti hudobnejši, od katerih piše modri kralj Salomon. „Pridite, pravijo oni; in uživajmo pričujoče dobrate, poslužimo se hitro stvari še v mladosti... Tergajmo rožice veselja, dokler ne zvenejo; nobena senožet naj ne bo, na kateri bi se naše razuzdanje ne sledilo. Nobeden med nami naj ne bo od našega razuzdanja odločen, da se bo povsod znalo, kako smo bili veseli; zakaj to je naš delež in odloček. Modr. 2, 6—9. Dokler smo mladi, bodimo dobre volje, in se življenja veselimo, na večnost bomo že poznejši mislili, kader se enkrat kri v naših žilah ohladi, in nas svet s svojim veseljem ne bo več tako mikal. Taka objokovanja vredna lahkomišljenost se pri veliko mladih ljudeh najde, pa sami in tudi njih starši, ki so jih v to lahkomišljenost zazibali, s tem se tolažijo, da mladost je norost.

Svet pravi: mladost je norost: jaz pa vprašam: Ali nismo stvarniku vsega svojega življenja dolžni? Ali se nismo pri sv. kerstu grehu za ves čas svojega življenja odpovedali? Ali ni nar gerša nehvaležnost, če hudiču in grehu svoje terdne in zdrave leta, Bogu pa še le žalostne ostanke svojega življenja darujemo? Ali nas ne opominja sveto pismo, ves čas svojega življenja torej tudi v mladosti, služiti Bogu?

Kraljev prerok David v svojih psalmih prepeva: „Vsaki čas hočem Gospoda hvaliti, njegova hvala naj bo vedno v mojih ustih! Ps. 33, 1. Visoko častite Gospoda z menoj, in povišujmo skupej njegovo ime!“ Ps. 33, 4. In stari Tobija je svojega mladega sina tako učil: „Boga imej v sercu vse dni svojega življenja, in vari se, da kdej v greh ne privoliš, in v nemar ne pustiš zapoved Gospoda našega Boga“. Tob. 4, 5. On pravi: Boga imej v sercu, ne le v starosti, ampak vse dni, vse dni svojega življenja. — Modri kralj Salomon vsakemu mlademu človeku na ravnost pravi: „Spomni se v svojih mladih letih svojega Stvarnika“ Prdg. 12, 1.

Bog, ki je neskončno pravičen, gotovo nič nemogočnega ne tirja od nas, in da je tudi mladim ljudem mogoče pobožno živeti, imamo dosti izgledov v sv. pismu in v življenju svetnikov.

Mladi Izak se je mirno zaderžal, ko ga je njegov oče Abraham na gori Moriji zvezal, na altar verh dreva položil, da bi svoje življenje dal iz pokorščine do svojega očeta, I. bukve Mojz. 22. Pobožni mladenček, egiptovski Jožef, je nar hujšo skušnjavo premagal, ki jo je imel pred Putifarjevo ženo prestat, ktera ga je v nečistost zapeljati hotla, I. b. Moz. 39. Tobija je bil že v mladosti moškega, postavnega zaderžanja, in nič otročjega v djanju ni storil, Tob. 1, 4. in mladi Tobija je zavolj svoje pobožnosti zaslužil, da ga je veliki angel Rafael na poti spremljal in varoval. Tob. 5, 5. Bogaboječi Daniel je v svoji mladosti rešil čisto Suzano. Dan. 13, 45. Sedem Makabejskih bratov so za resnico svoje postave nar hujše terpljenje prestali in svoje življenje dali. II. Mak. 7. Kristus sam je bil pokoren, pobožen otrok, je rasel v modrosti in starosti, in je bil zavoljo svojega življenja zmirej ljubši Bogu in ljudem. Luk. 2, 51. 52.

Če hočemo brati življenje svetnikov, bomo videli, da Marija prečista devica, sv. Jožef, sv. Janez Kerstnik, sv. Janez evangelist, sv. Vid, sv. Alojzi, sv. Neža, Barbara, Agata, Katarina, in tavežent in tavežent družih svetnikov in svetnic božjih, ki zdej za nebeškim Jagnjetom hodijo, so tudi v rožnjem cvetu svoje mladosti zvesto služili Bogu.

In tudi dandanašni se še zmirej najdejo mladenči in dekleta, ki nam s svojim življenjem pričajo, da tudi v mladosti se pobožno živeti zamore. Saj je vender ložej v mladosti, dokler je serce nepopačeno, pobožno živeti, kakor poznejši, ko je serce z grehom sprideno. Pregrebe mladosti pa tudi rade v hude navade zaidejo, ktere se s človekom vred starajo, in ga ne zapusté, predenj ga v merzel grob položé. Kar se človek v mladosti navadi, pač težko v starosti opusti. Že neki ajdovski modrijan, če se ne motim, Horac, je rekel: Nova posoda dolgo ohrani duh, ki se ga je prvič navzela. On hoče ravno toliko reči, kakor naš slovenski pregovor: Kar se Anžik navadi, to bo znal tudi Anžon. In sv. pismo pravi: „Pregovor je: kar se mladeneč navadi, od tega tudi star ne odstopi“ (Prip. 22, 6); in prerok Jeremija govori: „Če zamore zamore svojo kožo premeniti, ali leopard svoje pike, potlej bote zamogli tudi vi dobro storiti, ko ste se hudega navadili.“ (Žal. pes. 13 23) Navada, pravijo dostikrat ljudje, navada želežna srajca. Izgledov brez števila imamo, kako so ljudje v mladih letih v pregrebe in hudobije se zapletli, pa se nikoli več niso mogli iz njih iztergati. „Pregrebe njegove mladosti, tako govori Sofar, prijatelj terpčega Joba, bodo njegove kosti navdale, in ž njim v prahu počivale.“ Job. 20, 21. Zato opominja sv. Dub: „Imaš sinove? podučij jih, in pripoguj njih vrat od njih mladosti.“ Sir. 7, 25. Že mlad otrok pokaže, kaj enkrat odraščén bo; jezo, svojoglavnost, lažnjivost in več takih gerdih izvirkov pregrešnega nag-

njenja še v otroških letih, vi očetje in matere! lahko spoznate. O ne zamudite trebiti in čistiti mladih in mehkih sere svojih otrok. Nikar nobenega pregreška, ki se pri otrocih kazati začne, v nemar ne puščajte. Skušnja uči, da nar večje hudobije že v otročjih letih kal poganjati začno. To, kar dostikrat neskerbni in kratkovidni starši menijo, da je otrokom le za kratekčas ali za igračo, dostikrat zraste v nar strašnejšo hudobijo, ki ima grozno žalostne nastopke za starše in za druge ljudi. Mati se posmehuje, kader njen otrok s tičkom gerdo ravna in mu zadnjič glavo odterga, ali če mačko in psa prav gerdo davi in martra. Oče se smeja in sinka pohvali, kader svojemu tovaršu v lase skoči, ga verže, in po tleh povalja, ali kader ga z hudobnimi zvijačami zводи in oslepari, in si misli: „Moj sin bo enkrat prav korenjak.“ Ali glejte to so kali in korenine neusmiljenosti, zatiranja in nezvestobe, ki kmalo deblo napravijo, in zgodaj nakvižko zrastejo v močno drevo hude navade.

O vi očetje in matere ljube, in tudi vi gospodarji in gospodinje, ki vam je božja previdnost otroke izročila! Vaš poklic je imeniten in velik; iz otrok zamorete angele ali pa hudiče narediti; zakaj bi raji angelov ne naredili? In če to v mladosti ne postanejo, dokler je njih serce za dobro nar bolj pripravno, poznejši nikoli ne bodo postali. Zgodej torej skerbite, da bodo zmirej bolj zastopni in pobožni, in nikar jih s tem ne zagovarjajte, mladost ne zastopi in ne more drugači; nikar jih ne pustite za pregreho in hudobijo zoriti.

In vsi ljubi mladi ljudje! nikar ne mislite, da vam je ne mogoče pobožno živeti! Saj že toliko mladih predhodnikov imate na poti pobožnosti; ljudje so bili, kakor vi, in so vendar pobožni bili; zakaj bi ne bili ali ne mogli biti tudi vi. Nikar ne verjamite, da bi, če se pobožnosti vdaste, v naročju te nebeške prijateljice svoje mlade leta v žalosti morali preživeti; dopuščene veselja, ki se vam ponujajo, smete uživati; veselje pobožnega človeka je še toliko čistejše in stanovitniše. Tako nedolžno veselje uživati še sv. pismo v bukvah Pridigarja priporoča: „Veseli se mladeneč v svoji mladosti, in pusti v svojih mladih letih svoje serce veselo biti, delaj po željah svojega serca in po pogledih svojih oči: ali vedi, da bo Bog tebe zavoljo vsega tega pred sodbo postavil. Izženi jezo iz svojega serca, in odverni hudobijo od svojega mesa. Zakaj mladost in sladnost je prazna reč.“ Pridig. 11, 9. 10. S temi besedami Pridigar dovoli mladosti veselje, to da le nedolžno veselje, tako veselje, ktero pobožnosti ni nasprot, in opominja, Boga vsegavedočega ne pozabiti, pred katerim bo treba enkrat od vsega zadržanja odgovor dajati. Pridigar mladost le pred strupenim veseljem svari, s katerim se ob mirno vest, ki je nar boljše bogastvo človeka na svetu, in ob telesno zdravje pripravi;

mladost naj le pametno veselje vživa, katero jej ne bo pobožnosti spodkopalo.

Nikar, ljuba mladina! se na to ne zanašaj, da hočeš v poznejših letih, v starosti pobožno živeti in Bogu služiti. Veš, kaj sv. Duh v sv. pismu govori: „Človek svojega konca ne ve,“ in Kristus večna resnica: „Ko bi vedel hišni gospodar, katero uro ima tat priti, bi gotovo čul.“ Mat. 24, 43. Veš, kaj je sv. Avguštín od te reči mislil? „Skrit, pravi on, je poslednji dan, da bi bil prav obernjen vsak dan!“ Kralj Manases, kateri je hudobno živel, neusmiljen bil, in malike molil, poslednič pa se spokoril, imel je sina, ki mu je bilo Amon ime; ta je tudi le od dolzega življenja sanjal, in rekel: Moj oče je tudi hudo storil, v starosti se je pa spreobrnil. Tako hočem tudi jaz svojo mladost vživati, in v starosti pokoro storiti. Ali kaj se je zgodilo? Bog je nespametnega naglo iz tega življenja zaklical; zakaj ravno dve leti (644—642 pred Kristusom) je Amon kraljestvo vladal, in se vsem hudobijam, še malikovavstvu vdal, ko so se njegovi lastni služabniki zoper njega zaprisegli in ga umorili. 4. kralj. 21, 20.

S k l e p.

O mladenči in dekleta! na to rajtingo, da bote enkrat v starosti služili Bogu, nikar svojih mladih let v posvetnem veselju ne zapravljajte, yi bi se znali strašno goljufati! Spomnite se v dnevih svoje mladosti nar ljubeznivišega Stvarnika, preden pride britkosti čas. Čas britkosti pa je čas starosti in smerti; po smerti boš moral natančen odgovor od svoje mladosti Bogu dajati, in po svojem zasluženju boš ali neminljivo plačilo, ali pa večno kazen prejel.

Ja spomin smerti, naj že pride kader hoče, in posledna sodba, in plačilo dobrih, in kazen hudobnih del, naj mlademu človeku nikoli ne zgine iz spomina; in gotovo se bo spomnil svojega Stvarnika, gotovo bo rajše zdaj v cvetoči mladosti v naročje nebeške prijateljice — svete pobožnosti pribežal, kjer bi neskončno boljši počival, kakor v morivnih rokah pregrehe. Amen.

Pridiga za 2. nedeljo po sv. treh kraljih.

(Srečen, h kateremu Jezus pride; gov. J. S—c.)

„Bil je pa tudi Jezus povabljen in njegovi učenci na ženitnino.“ Jan. 2, 2.

V v o d.

Res srečen, h kateremu pride Jezus, nebeški gost. To so skusili svatje na ženitnini v Kani Galilejski. Glejte, Jezus na ženitnini. O koliko imeniten gost! Seer se tudi še zdaj ženitnine obhajajo, bogatih in revnih; pa Jezus ni pri njih. Večkrat mora bežati zavoljo velikih grehov, ki se na marsikteri ženitnini doprinašajo. Pa na pošteno ženitnino v Kani Galilejski je prišel Jezus s svojo materjo, rožno devico Marijo in s svojimi učenci. O kako srečna sta bila pa tudi ženin in nevesta, da sta toliko častitljive goste imela! Pač srečen pa tudi vsaki ženin in nevesta še zdaj, h kterima pride tudi Jezus, naj častitljivejši gost! Srečna hiša, ktera sprejema pod svojo streho tega naj svetejšega gosta. Srečna vsaka človeška duša, v kateri On prebiva!

Dobro vem, ljubeznivi! da tudi vaše serca hrepené po Jezusu, tem nebeškem gostu, ki vam prinese gnado in mir božji. Ali bo pa prišel tudi k vam? Gotovo, saj Njegovo veselje je: stanovati v pobožnih sercih. On, ki je obiskal revnega ženina in nevesto, hoče tudi prebivati v vsaki pošteni in pobožni družini, ktera Boga vedno pred očmi ima.

H kateremu pa vendar pride Jezus, kterega naj slajše ime danes sv. cerkev obhaja? Pri katerem želi ta nebeški Gost prebivati? Pri slehernem, ljubeznivi! ki ga ljubi, bodi si stanú imenitnega ali revnega. Ja, Jezus prebiva tudi pri revnih in ponižnih in rad obsikuje zgrevane in spokorne grešnike. Tisti torej Jezusu naj prijetnejšo gostijo naredi, ki Ga ljubi, je ponižen in resnično spokoren. To tolažbe polno resnico vam bom danes, ljubi moji bratje in sestre v Kristusu! na serce položil. Da se pa vaše serca od ljubezni do tega nebeškega Gosta še bolj vnamejo, moram vam tudi povedati, kaj vam ta nebeški Gost v dar prinese. Da si bote pa te resnice ložjeji zapomnili, razdelim današno pridigo v dvojno vprašanje, namreč:

I. H komu pride Jezus v gosti; in

II. kaj prinese seboj?

Čast in hvala bodi Jezusu, temu nebeškemu gostu! V Njegovem naj svetejšem imenu, katero sv. cerkev danes obhaja, bom sejal v vaše serca seme božje besede; On pa naj ga poškropi s svojo guado, da obrodi obilen sad!

1. del.

1. Rekel sem, da Jezus pride k tistemu v gosti in želi pri njem prebivati, ki Ga išče in ljubi, bodi si stana imenitnega ali revnega. Tega nas Kristus sam zagotovi rekoč: „Kdor me ljubi, tega bo tudi moj Oče ljubil, in bova k njemu prišla, in pri njem prebivala.“ Kdor torej Jezusa ljubi, k temu bo prišel in pri njem stanoval. O kako goreče bi Ga torej tudi mi morali ljubiti, da pride k nam, nas zveliča in posveti. Pa kam je zginila ta ljubezen božja iz naših krajev! Mesto nje le greh košato svoje bandero razgrinja! Zaničevanje božjih in cerkvenih zapoved podi od nas tega nebeškega Gosta. Kakor hitro nas pa Jezus zapusti, tako hitro zbeži tudi blagor božji in vsa prava sreča iz naših hiš. O redki so že hišni gospodarji, ki Boga goreče in resnično ljubijo; redki so, ki skerbijo, da se v njih hišah po stari navadi lepo glasno moli; še bolj redki so, ki bi resnično skerbili, da se pod njih streho greh ne dela in Bog ne žalí. Ja ljubezen božja se je morala vmakniti posvetni grešni ljubezni. In le sami pomislite, kako strašno se Bog žalí pri več cerkvenih shodih! Ali tukaj stanuje ljubezen božja? tukaj, kjer se marsiktera nedolžnost za večno obleti, tukaj, kjer imata smert in gospodar peklenški bogato žetev? O sram nas mora biti, da ime kristjanov nosimo! Se pa tudi ne smemo čuditi, da nebeški gost Jezus od nas beži; ker On pride le k tistemu v gosti, ki Ga išče in resnično ljubi.

2. Kam še pride Jezus, ta nebeški Gast? Bogate in imenitne vidimo le v imenitne in drage hiše zahajati; pa vse drugače ravna nebeški gost Jezus. On stanuje naj rajši pri revnih in ponižnih. To lahko vidimo iz Njegovega življenja. Hotel je rojen biti v revnem hlevcu med bornimi pastirci. Šel je na ženitnino, kjer sta bila ženin in nevesta toliko revna, da še za povabljene nista zadosti vina imela! in tako najdemo celo Njegovo življenje, da je naj rajše med revnimi in nesrečnimi prebival. Naj to tolaži vse revne, ki svoje revščine niso sami krivi in še zmirej pošteno žive. Gostij seer ne bodo napravljali, torej tudi posvetnih gostov imeli ne bodo; pa imeli bodo nebeškega Gosta, samega Jezusa. Mislili si bodo: „Če me tudi nobeden prijatlov in znancev ne obiše, vendar je Jezus moj gost; saj pri ubožnih, ponižnih in bogaboječih dušah rad prebiva.“

Rad pa obišče Kristus tudi zgrevane in spokorne grešnike, kakor sam govori: „Sin človekov je prišel iskat in zveličat, kar je bilo zgubljenega.“ Svoje celo življenje je iskal grešnika, kakor išče skerbni pastir svoje zgubljene ovčice; iskal ga je, da bi ga zveličal in srečnega storil. Zakaj je storil toliko potov, zakaj je tako goreče pridigoval, čemu toliko bolnih ozdravljaj? O vse le zato, da bi grešnika Bogu pridobil. — Obišče grešnika Caheja, kterega so vsi za hudobnega in krivičnega šteli. Ljudje vidijo to in začnejo še godernjati rekoč: „K grešnemu človeku je šel v hišo, mora torej tudi sam grešnik biti.“ O nikakor ne! Ne, da bi se ptujega greha deležnega storil, hodil je Jezus k grešnikom, temveč, da bi jih zveličal in večno srečne storil. Hodil je kakor zdravnik za bolnimi dušami. Glejte Njegovo neizmerno ljubezen! k grešnikom gre in tako ljubeznivo ž njimi ravna, da se Njegovi gnadi ne morejo zoperstaviti. O naj bi Ga videli, kako ljubeznivo se je na drevo ozerl, na kterega je Cahej zlezal. Pri njem je hotel ostati, od njegove mize jesti in ni poprej počival, dokler iz grešnika Caheja ni storil Caheja spokornika. — O naj bi videli, kakšno nebeško veselje mu je iz milega obraza sijalo, ko grešnica Magdalena vsa zgrevana in objokana pred Njegove noge pade in britko svoje poprejšne grehe objokuje. In kdo bi popisal, s kolikim nebeškim veseljem se je Jezus na spokorne grešnike oziral rekoč: „Zaupaj moj sin! zaupaj moja hči! tvoji grehi so ti odpuščeni.“ V resnici, Kristusova edina skerb je bila, grešnike iskati in zveličati. In vse, karkoli v cerkvi vidite, leco, spovednico, kerstni kamen, so žive priče Njegove neskončne ljubezni do nas. O grešniki! nikarte se še dalej zoperstavljati Jezusovi neskončni ljubezni! Glejte, stoji pred vratmi našega serca in terka in terka; ker želi v njem prebivati, ali bote nebeškega Gosta spet od sebe podili? Gre za vami, kakor pridni pastir za zgubljeno ovčico; gre po bodečem ternju, stopa po ojestrem kamnju, da bi le našel zgubljene, od grehov smertno ranjene ovčice. Zdaj vas kliče, ker vam naklada terpljenje, zdaj, ker vam pošilja srečo, zdaj po dobrih izgledih, zdaj po pobožnih knjigah in keršanskih pogovorih. Tu s prižnice vas vabi, tamkej v spovednici vas išče, pomagati vam hoče spet vstati in hoditi po pravem potu. Ali ga ne bote sprejeli v svoje serce, glejte, kako rad bi k vam v gosti prišel? In če vas že ta Njegova neizmerna ljubezen ne gane; naj vas vsaj ganejo darovi, ktere ta nebeški Gost seboj prinese in jih slehernemu podeli, ki Ga hoče k sebi na ženitnino povabiti.

2. del.

Že pri ljudeh je navada, da tisti, ki je na gostijo povabljen, tudi nekaj v dar da; mar mislite, da Jezus, ta nebeški gost, bo pa pražen prišel? Kaj torej prinese seboj?

1. Tistim, ki Ga ljubijo, prinese nebeški gost Jezus, bi rekel, nebesa že na zemlji, saj On sam pravi: „Kdor mene ljubi, tega bo tudi moj Oče ljubil, in bova k Njemu prišla, in pri njem prebivala.“ Torej Bog stanuje v nas, če Jezusa ljubimo. In: „Kjer je Bog, pravi sv. Avguštín, tamkej so tudi nebesa.“ Le sami pogledjte keršansko družino, med katero prava božja ljubezen kraljuje, kako mirno in veselo je tamkej! Starši svetijo z molitvijo in bogaboječim življenjem svojim otročičem in družini v svete nebesa. Njih veselje je molitev, njih prva skerb Bogu služiti in njih mogočna tolažba Jezus sam. Ja, ljubeznivi! v taki hiši stanuje pravo veselje, sveti mir in blagor božji. Ta dar je od nebeškega gosta Jezusa gotovo naj boljši dar. Ali pomislite svetnike božje, ki so Jezusa, nebeškega gosta, iz serca ljubili, koliko sladkost so občutili v svojem sercu. Tako je sveti Frančišk Asiski, z nekakim nebeškim veseljem napolnjen, celo svoje življenje klical: „O moj Bog in moje vse!“ Tako prinese torej Jezus tistim, ki ga ljubijo in iščejo, nebesa tako rekoč že na tem svetu.

2. Kaj pa prinese nebeški gost Jezus revnim in ponižnim? Tem prinese pomoč in blagoslov božji. To lahko vidimo na ženitnini v Kani Galilejski. Svatom zmajuka vina, pa kjer je Jezus, tam je tudi tolaž in pomoč. Jezus spremeni vodo v vino in spet se gosti pošteno veselé. Ja, ljubeznivi! naj revniši, ki ima Jezusa, je bogateji in srečneji, kakor naj bogatejši kralj brez Jezusa. Revni, pri katerem Jezus prebiva, je zadovoljen s svojo revščino, in kaj je boljšega, kakor če je človek s svojim stanom zadovoljen? Bog bo že za potrebno skerbel; saj: „Kjer je naj večja šila, tam je božja roka naj bolj mila.“ Zato pa pravi tudi pobožni in učeni Tomaž Kempčan: „Brez Jezusa biti je grozovitni pekel; pri Jezusu biti, je sladki raj. Je Jezus pri tebi, ne more ti nobeden sovražnik škodovati. Kdor je Jezusa našel, našel je velik zaklad, ja bogastvo čez vse bogastva. Kdor Jezusa zgubi, več zgubi kakor celi svet.“ Pogledjte revni! koliko na enkrat dobite, če Jezus v vašem sercu stanuje. O odprite mu torej vrata svojega serca, da pride k vam; saj On vas stori bogate in srečne v vaši revščini, On vam prinese pomoč in svoj sveti blagoslov!

3. Gotovo bote pa, ljubi moji prijatli in prijatlíce! tudi radi čuli, kaj nebeški gost Jezus spokornim in zgrevanim grešnikom in grešnicam v dar prinese? Tem prinese gnado, vsmiljenje, notranji mir in zveličanje. Vse to vidimo na Caheju. Komaj stopi božji Zveličar v njegovo hišo, šine gnada božja tudi v Cahejevo serce. Od nje gnan Cahej ponižno spregovori: „Glej, Gospod! polovico svojega blaga dam ubogim, in ako sem koga kaj ogoljufal, povernem čveterno.“ Glejte čudno moč gnade božje v sercu grešnika, če Jezusa nebeškega gosta išče in sprejme! To je skusil

tudi sv. Avgustin. Dokler je v grehih živel in posvetnemu veselju, bilo je nemirno in žalostno njegovo serce: kakor hitro pa se je spreobrnil in nebeškega gosta Jezusa v svoje serce sprejel, zbežala je tudi žalost iz njegovega serca in toliko notranje veselje je občutil, da je ves začuden zavpil: „O Jezus! ti gost mojega serca! ti večna lepota! Oh, tako pozno že sem te začel ljubiti! O nebeški ogenj! užgi v mojem sercu svojo božjo ljubezen! „O grešne duše! glejte to stori nebeški gost Jezus v vas! Takšno veselje občuti sleherni resnično zgrevani grešnik, h kateremu nebeški gost Jezus pride. Saj je večje veselje v nebesih nad enim spokorjenim grešnikom, ki pokoro stori, kakor nad devet in devet deseterimi, ki pokore ne potrebujejo. Glejte, kako lahko bi po Jezusu srečni in veseli postali — ali hočete še v grehih živeti? In kaj je, kar grešnika na greh in na ta svet navezuje? Zgubljeni sin je našel v grehu le žalost in revščino; ravno tako se tudi še zdaj slehernemu terdovratnemu grešniku godi. Greha konec je nemirna vest, žalost in britko terpljenje. Ali povejte mi sami, če danes ali jutri rajate, vpijete in razsajate, pijančujete in nesramno živite; kaj vam od vsega tega ostane? Oh drugzega ne, kakor nemirna vest, strah pred ojstrim sodnikom, bolezen, hladni grob, nesrečna večnost! O povabite tudi vi Jezusa v svoje serca in prosite Ga, naj bi vas On s svojo gnado podpiral, da bi se veselili vselej v Gospodu!

S k l e p.

O ljubi moji! častitljiv praznik je danes, praznik Jezusovega naj svetejšega imena; in ni pod nebom drugzega imena, v katerem bi zamogli zveličani biti, kakor je presladko ime Jezus. O naj bi pa tudi vsi grešniki Jezusa, kakor svojega naj boljšega gosta povabili in sprejeli, naj bi danes vsi Njegov glas poslušali; — in če preveč želim; naj bi se vsaj eden od mojih poslušavcev danes k Jezusu spreobrnil! o Jezus! vsaj eden. Amen.

Pridiga za 3 nedeljo po ssv. treh kraljih.

(Tudi mi smo k sveti veri poklicani; gov. M. H.)

Resnično vam povem, tolike vere nisem našel v Izraelu. Mat. 8, 10.

V v o d.

Kratek kosček iz Jezusovega življenja, kratko hojo, z gore v Kafarnaum nam pripoveduje današnje sv. evangelje; pa koliko zveličanja zapopadajo te besede. Gobov mož prosi Gospoda za ljubo zdravje, Jezus stegne svojo vsemogočno roko, se ga dotekne in nesrečnež je ozdravljen. Ajdovski stotnik prosi za svojega hlapca, ki doma mertvouden leži, in ko je bil Jezus njegovo vero skušal in terdno znašel, pravi mu: Pojdi, in kakor si veroval, tako naj se ti zgodi! in hlapec je ozdravljen tisto uro.

Gotovo so bile velike telesne dobrote, ktere so ozdravljenima došle, pa ne morejo se meriti z duhovno dobroto, ktera je njima in žlahtnemu stotniku došla po sveti veri v Jezusa, ki ga zdaj za obljubljenega Odrešenika spoznajo. Zlasti pa je gnada nepremagljive vere čudna postala v ajdovškem stotniku, da je Jezus sam rekel: „Resnično vam povem, tolike vere nisem našel v Izraelu.“ Bil je ta pravični ajd prvi za ssv. tremi kralji, ki je zmed nevernih narodov bil poklican v nebeško kraljestvo.

Ljubi kristjani! nebeška dobrotta prave sv. vere, ki jo danes v rimskem stotniku občudujemo, nam je že tedaj, ko smo na ta svet vlegli se, pri sv. kerstu prisijala, mi smo zrastli, mi živimo in se gibljemo v tej neskončni gnadi. Ali jo pa tudi vredno spoznamo in obrajtamo? ali smo si že enkrat prav ta neskončni dar božji k sercu vzeli?

Jaz se hočem danes po slabem zamoženju svojem prizadevati, vam neskončni, neprecenljivi dar svete vere kazati in spoznanje v vas obuditi, kako srečni da ste, da pravo sveto, katoljško vere imate. Pripravite se!

R a z l a g a.

Sveta vera je neskončna, nar večja dobrotta božja, zakaj ona je

1. k večnemu zveličanju neobhodno potrebna. Ja brez vere ni zveličanja, ni večnega življenja. Neverni ostane otrok pogubljenja, njemu ni mogoče, greha in večnega dolga se znebiti, neverni ne ve Bogu služiti, „brez vere ni mogoče Bogu dopasti.“ V gnadi sv. vere, v luči in nauku sv. vere rastejo nam tisti lepi sadovi dobrih del in zlahtnih čednost, ki nam bojo nebesa odperle. Sv. vera je človeku, kar je korenje drevesu. „Kakor na drevesu vsa moč, vsa lepota in rodovitnost iz korenja pride, pride vse, kar si duša zaslužbe in zveličanja pridobi, iz temelja, iz zemlje sv. vere.“ (Avg.) O presrečni kristjan! ki imaš od svojega rojstva že sv. vero, ti imaš tudi svoje zveličanje, ti imaš tudi že nebesa v rokah, ako hočeš v luči in gnadi sv. vere živeti.

2. S čem si je pa kristjan to neskončno dobroto svete prave vere zaslužil? Sveta vera je nezaslужen dar božji, usmiljeni Bog je po svoji neizrekljivi, nar čistejši ljubezni ta dar sv. vere nam zastoj dal, nam ga daroval.

Ko je nar mogočniji kralj Aleksander Veliki vso Azijo pod svojo oblast spravil in tudi veliko imenitno mesto Sidonsko si podvergel, odpodil je tamošnjega kralja Strato-na in hotel drugega na njegovo mesto posaditi. Ko še sam seboj prevdarja koga? pridejo neki modri Sidonski možje in prosijo Aleksandra, da njim nekega Abdolomina, ki od stare kraljeve rodbine še živi, za kralja da. Aleksander dovoli, in pošlje po njega. Bil je pa Abdolomin hlapec na neki pristavi in je ravno v umazanem oblačilu z motiko v rokah polje obdeloval, ko poslanci po njega pridejo; zlate in židane oblačila mu oblečejo, in ga takega ako se ravno brani k Aleksandru peljejo. Ta mu Sidonsko kraljestvo izroči, mu krono in kraljevsko palico da in z močjo in velikim bogastvom ga obdaruje. Kristjan, premišluj v tej resnični zgodbi od Abdolomina, ki je od revnega hlapca nanagloma, da ni vedel kako, za kralja bil povišan, ogleduj v tej prigodbi svoje lastno povišanje! Preden si bil, te je Bog k visokosti sv. vere, k nebeškemu zveličanju poklical, preden si vedel, malo dete te je v sv. kerstu posvetil, je dal tvoji duši lepo oblačilo nedolžnosti in svetosti, ti je pripravil dedščino v nebesih; ja! Bog je tvojo nehvaležnost poprej vedel in vonder te je med kristjane poklical in ti od vekomaj dodelil, da te bode po sv. pokori očistil, k svoji božji mizi te dopustil, in da te hoče enkrat v svoje nebesa vzeti. Kristjan! od kod ti pride taka dobrot? Iz neskončne ljubezni božje, vse te dobrote sv. vere so nezaslужen dar božji, sv. vera nam je od zgoraj darovana.

3. In kedar dalej premišlujem, kako velik dar da mi je usmiljeni Bog dal s sveto, pravo, katoljsko vero, vidim, da mi je ta dar pred veliko tavženti dal. Kakor se rajta, živi na zemlji 1000 milijonov ljudi, med tem je neki dvesto milijonov katoljskih kristjanov, okoli sto in nekoliko milijonov je krivovercev, katerim

so milosti, dobrote in resnice keršanstva po marsikterih zmotah spačene, okoli sedemsto milijonov pa v ajdovski temi in pogubi tičijo. Kader premišljuješ, da ti je Bog dal v pravi katoljski veri luč sveta zagledati, da je morebiti ravno v tistej minuti jih veliko od nevernih, ajdovskih staršev bilo rojenih, ki nikoli ne bojo Kristusa spoznali kader premišljuješ, da si od mladih nog zdravi nauk vžival, da ti sv. zakramenti odperti stojé s svojimi gnadami in dobrotami, da te Bog skoz in skoz vabi k sveti službi njegovih zapoved, da ti pusti kazati sv. zveličavni pot pravičnosti, zvestosti, ljubeznivosti, prave pobožnosti, sveti zveličavni pot v nebesa, ker jih tavžent in tavžent živi, ki zdihujejo in žejajo po besedi življenja; kader premišljuješ, da si moreš večno zveličanje služiti v tem kratkem življenju; ali kader premislim, da me je Bog po svojem usmiljenju izvolil za služabnika svojega, da mi je Jezus odperl sveti globoki zaklad svojih resnic, da mi je dal, in za dolžnost mi dal, lepote sv. evangelja vsak dan bolj in bolj spoznavati in ga drugim oznanovati, da me je za namestnika izvolil, moji roci svoje rešnje Telo in razdelitev sv. zakramentov izročil, — kader to in drugo premišljujemo, zakaj da smo pred milijoni poklicani k svetej veri in nje visokosti, — kaj hočemo kakor božjo ljubezen do nas hvaliti, povzdigovati in svoje neizrečene sreče se veseliti?

S k l e p.

Ja pred milijoni in milijoni srečni smo, ki smo v pravi veri rojeni, in s pomočjo in lučjo prave vere si moremo nebesa služiti. Nikoli ne zamoremo tega nezaslužene daru po vrednosti spoznati, izreči in hvaliti! Kaj pa? kader se ti kristjan sv. prave vere ne veseliš, ali pustiš vero učiti in ukazovati, ti pa živiš po svoji slepi glavi in hudobnem mesu. Kaj tedaj? Gospod Jezus pravi: „Povem vam, da jih bo veliko od izhoda in zahoda prišlo, in bojo sedeli z Abrahamom in Izakom in Jakobom v nebeškem kraljestvu; otroci kraljestva (otroci prave cerkve) pa bojo pahnjeni v vnanjo temo; ondi bo jok in škripanje z zobmi.“ Ti moraš neskončni nebeški dar sv. vere Jezusove prav živo v sercu nositi, v besedi in v djanju ž njim kupčevati, ti se moraš sv. veri čisto podati! Amen.

Snopič adventnih pridig.

govoril J. S.

Pridiga za 2. adventno nedeljo.

(Šest ključavnic.)

„Nosimo pa svoj zaklad v persternih posodah.“ II. Kor. 4, 7.

V v o d.

Veselo barka po morju plava. Jutranje solnce jo prijazno pozdravlja in hitre ribe jo spremljajo; pa oh! kmalo se nebo stemni in strašni vihar pribuči in peneci valovi težko barko sem in tje premetavajo. O revna barka! kam te bodo silni valovi zanesli? Morebiti te trešijo ob terdo peč in na drobne kosce se razletiš. Barki tej, podobna si ti, ljuba mladost! Kakor barka pri prijaznem vetru mirno po morju plava; tako ste tudi vi, ljubi mladenči in dekleta! nekdanj mirno počivali v naročju svoje matere; mislili ste si, da ko večji odrasete, bote imeli le rožne in vesele dni; pa reveži! goljufali ste se! Silni viharji skušnjav so v barčice vašega življenja trešili, in kam nek bodo silni valovi skušnjav in zapeljivega sveta barko vašega življenja še zanesli? Morebiti jo trešijo ob peč in raztruple se? Raztruple se tudi najžlahtniši kamen svete čistosti, kterege sem vam včeraj pokazal, in se za večno zgubi. Oh, to bi bila največa nesreča! Torej čujte! čujte! pokazal vam bom danes šest močnih ključavnic, s katerimi morate skerbno zaklepati ta najžlahtniši kamen, da vam ga morje grešnega življenja ne požre.

Marija, ljubljena mati! Gledali smo včeraj najžlahtniši kamen svete čistosti v tvojem srcu in spoznali smo, da je več vreden, kakor ves svet. Zatorej se pa tudi ne čudimo, da si ta žlahtni in svitli kamen tako skerbno zaklepala? Pokaži nam torej, sveta devic devica, močne ključavnice, s katerimi bi tudi mi morali ta najžlahtniši kamen zaklepati; pokaži nam jih in z materno roko nas blagoslovi!

Razlaga.

1. Perva močna ključavnica, s katero morate najžlahtniši kamen svete čistosti zakleniti, se imenuje ponižnost. Ja sveta ponižnost je podlaga vseh drugih čednosti. Kakor hiša ne bi stala, če ne bi imela terdne podlage, ravno tako so tudi druge čednosti brez svete ponižnosti le listje in suh mah. Žlahtna vijolica ponižnosti pred Bogom in pred ljudmi najlepše diši. Ponižnim le Bog

daje svojo gnado“, govori sv. Peter, „prevzetnim se pa zoperstavi.“ In kako vendar lepo nam sam Jezus ponižnost priporoča, rekoč: „Učite se od mene, ker jaz sem krotek in iz serca ponižen, in bote pokoj našli svojim dušam.“

Kje pa še cveti ljuba vijolica ponižnosti? Že pri otrocih se večkrat zgubi. Kar je prav neumnih staršev, pravijo svojim otrokom, kedar jim kaj novega dajo: „Zdaj, zdaj si lep, — zdaj si zala, dete vendar!“ In otrok se ogleduje, in res misli, Bog ve, kaj je. In tako se priplazi že v otročje serce tisti greh, ki je angelje iz svetih nebes pahnil. In to ti pride nasproti mlada možka podoba, mislil si boš, kdo da je, ki je tako ofertno oblečen, smodke pali in glavo po koncu nosi; pa je le reven delavec in gotovo tudi reven na pameti, ker svojo čast v gizdavi obleki išče, ne pa v poštenem, lepem zaderžanju. In kaj bi tudi od ženstva rekel? Naj časa ne tratim! torej pa rajši šiviljam prijazno rečem: „Bolj ozke janke delajte, zato pa bolj dolge rokavce, da ženske svojo nagoto pokrijejo!“ Oj ljubljeni! naj bodo vaše oblačila čedne, po vašem stanu pa ponižne, saj ponižnost je prva močna ključavnica, s katero morate svitli in žlahtni kamen svete čistosti zakleniti.

2. Druga močna ključavnica se imenuje sveta sramožljivost, nedolžnosti družica. Ko sta Adam in Eva zagrešila, ju je Bog iz zemeljskega raja izgnal in Kerubina z gorečim mečem postavil, da lepi vert varje. Kakor je pa nebeški Kerubin posemeljski raj varoval, tako varje tudi sveta sramožljivost najžlahtniši kamen svete čistosti. Sveta sramožljivost je jutranja zarja, koja mlade ljudi najbolj kinča; in res, ker sramožljivost umira, tam se živ pekel odpira. Oh, pa kako zlo je ta prelepa družica svete čistosti izmed nas že zginila! Starši svoje otroke premalo navadijo svete sramožljivosti, ker jim dajo golim letati, ali se kopati. Premalo pogledajo za njimi, kaj delajo, posebno na paši, in tako ena garjeva ovca vse druge okuzi. Mladenčev ni več sram ponočevati, voglariti, klafati in nesramne pesmi krožiti. Deklet je malo sram se z moštvom pipati in počenjati, kar me je ziniti sram. Veliko praznih besedi govorijo in se burkam smejiijo, na slednje pa same avše ostanejo. In poslušajte kaj sem čul! V nekem kraju dekleta še celo s fantini v kerčmo zahajajo na ples in pijančevat, in po noči pijane okoli brodiijo. Če me baroš, kje je tisti kraj, ti na tihem povem, da še daleč daleč od Amerike. In če bi jaz tamkaj kaplan bil, bi takim nespametnim le kratko pridigo naredil in bi rekel: Tiste dekleta, ki se s fantini po kerčmah okoli klatijo, že zdavnej so svojo sramožljivost prodale; ker deklina, koja s fantini oštarije pometa, ni več poštena. Njena čistost v kerčmi umira, in na potu k domu popolnoma umerje. In kedar klafarske pesmi prepeva, tedaj hudiču veselje dela, angelu varhu pa žalost. In tudi ni revniše stvari kakor je pijano ženstvo; zato pa že sv. Duh

pravi: „Pijanka še svojega sramu ne pokrije.“ Torej tako pridigo bi jaz naredil, če bi v tistem kraju bil. Oj ljubi mladenči in dekleta! bodite sramožljivi v vsem svojem govorjenju in obnašanju. Če vas tudi človek ne vidi, vas pa Bog vidi. Dosti gerdih grehov je zakritih na tem svetu, bodo pa enkrat toliko bolj na sodni dan odkriti. Bog vas torej vidi, ljubljeni moji bratje in sestre! Angel varh je na vaši strani, če ga vi ne vidite, pa on vas vidi. Oj sveta sramožljivost! poverni se zopet v serca mladenčev in deklet; saj ti si druga močna ključavnica, s katero se more najzlahtniši zaklad svete čistosti skerbno zakleniti.

3. Tretja močna ključavnica se imenuje čuječnost. Čuti moraš nad svojimi počutki, posebno nad svojimi očmi in ušesi, da se duh nečistosti skoz te okna v tvoje serce ne priplazi. Varuj se tudi vsake priložnosti k grehu. Med bližnje priložnosti k grehu pa štejem: a) grešno znanje, b) raj, c) pijančevanje in pa d) lenobo.

a) Varuj se grešnega znanja! „Kdor za smolo prime, se osmoli“, pravi sv. Duh že v starem zakonu. Kdor ima grešno znanje, ta tudi čist ostal ne bo. In dvema gospodoma, pravi Jezus, nihče ne more služiti; tako tudi ti, ali Boga ljubiš ali tvojega malika. In nikar ne reci: Saj ne bom grešil; ne bom se pustila v greh zapeljati! Oj, ne zaupajte preveč na svojo moč! glejte tako vam prinese hudič najpopred nit, za tem verv in na zadnje vas celo v ketine vklene, da grehu ne morete več ubežati. Koliko jih je hudi duh že tako oslepil, da zdaj v peklu gorijo! Grešno znanje ne prinese zakona, ali pa prinese večidel nesrečen zakon. Živite torej pošteno, če vam je Bog namenil kosček kruha v zakonskem stanu, vam ga bo že dal brez grešnega znanja. Če vam pa Bog tega stanu ni namenil, si pa mislite: Je že tako božja volja, saj kar Bog hoče, je vselej najboljše, in deviški stan je najiminitniši stan, ki človeka še nad angelje poviša. Pa tudi zakonski stan ni vselej tako vesel kakor na ženitbi; če ti torej Bog zakonskega stana ni odločil, te je le hotel pred velikimi križi in terpljenjem obvarovati.

b) Kolikor moreš, se ogibaj tudi raja. Marsikdo najde v raju svoje veselje. Pa za čisto dušo je ples strašna nevarnost. Marsikaj se zve na plesišču, kar bi bilo bolje, da bi se nikdar ne zvedelo. Marsikaj se sliši pregrešnega, marsikaj se stori zoper sveto čistost. Kri se vsa zgreje, redi se poželjivost, in česar se kdo pred plesom boji, to se po plesu zgodi; zatorej, ljuba duša! kedar te po plesu mika, poklekni pred podobo križanega Jezusa in prosi ga za gnado, da bi srečno svoje skušnjave premagala.

c) Varuj se tudi pijančevanja, ker v vinu je nečistost, pravi sv. apostel Pavl; in v svojem listu do Korinčanov govori, „da pijanci nebeškega kraljestva ne bodo posedli“.

d) In slednjič varuj se tudi lenobe; ker lenoba, postopanje in ponočna voglarija je studenec vsega hudega. Oj čujte mladenči in dekleta! čujte nad svojimi počutki, saj čuječnost je tretja močna ključavnica, s katero zaklenite najžlahtniši kamen svete čistosti!

4. Četerta močna ključavnica se imenuje sveti post; zakaj, pravi Jezus, „hudi sovražnik tvoje duše se ne more drugači odpoditi, kot z molitvijo in s postom“. Tudi pri jedi moreš mero imeti in si ne vsega privoščiti, kar pozeliš. Tako marsikteri, ali da bolj po pravici rečem, marsiktere godernjajo, da nimajo vsaki dan kofeta; in vendar nas Jezus ni učil moliti: Daj nam danes naš vsakdanji kofe; temuč: Daj nam danes naš vsakdanji kruh! Hočeš torej, ljuba mladost! naj žlahtniši kamen svete čistosti ohraniti, o tedaj ga zakleni tudi s četrto močno ključavnico, namreč s svetim postom in zmernostjo v jedi, ker zmernost je mati vsake čednosti, tedaj tudi svete čistosti.

5. Peta močna ključavnica se imenuje molitev. To nam Kristus sam najbolj priporoča rekoč: „Čujte in molite, da v skušnjave ne padete!“ Sv. Pavl se je s svojim poželenjem hudo vojskoval in je Boga prosil, naj bi mu te skušnjave odvezel, in Bog mu je odgovoril: „Zadosti ti je moja gnada.“ Vidite na molitev pride gnada iz nebes, in kdor ima gnado božjo, bo tudi premagal, kdor bo pa zmagal, bo prijel tudi krono večnega življenja. Vi greste zdaj v adventu k svitnicam in si svetite; pa kedar je silni veter, zaklenete večkrat luč v svetilnico, da je veter ne vgasne. Ljuba mladost! v svetilnico svete molitve zakleni tudi ti svitli in žlahtni kamen svete čistosti, da ga ne zgubiš.—Živela je v sedmem stoletju pobožna grofova hči, Gudela po imenu. Pobožna devica je šla vsako jutro k sveti maši v cerkev, ktera je bila pol ure daleč. Njena dekla ji je vselej z laterno naprej svetila. Nekega jutra stopi pred pobožno devico neki hudobnež, zaviti v črni plajšč, in luč v laterno vgasil. Pobožna devica se od straha vsa trese. Pade na svoje kolena in glasno moliti začne. In glejte! veter potegne v laterno in luč spet vpiše. Ko hudobnež ta čudež vidi, se prestraši in zbeži. O mladenči, deklič! posnemajte tudi vi to pobožno devico. Kedar se vam skušnjavec bliža in vam hoče ta najžlahtniši kamen ukrasti, iščite pri Bogu pomoči in izročite se Marijnemu mogočnemu varstvu, ki je ta najžlahtniši kamen tako skerbno ohranila. Marija je ja mati lepe ljubezni in še nihče je ni zastonj v pomoč klical. O ja, le radi in zvesto molite, saj molitev je peta močna ključavnica, s katero zaklenite najžlahtniši kamen svete čistosti!

6. Pa, oh! mladost je norost! boš rekel. Ja res je. Mlad človek je podoben, kakor sem že v začetku rekel, barki, ktera se po širokem morju vozi. Meni samemu se je težko storilo, ko sem to pisal. O ljuba mladost! ljuba barka! sem si mislil, oh! kam

te bodo valovi skušnjav in zapeljivih izgledov še gnali? Oh Bog vé, kam! O kako bi torej k slehernemu izmed vas rad stopil, bi ga kot prijatel za roko prijel in rekel: O ljuba božja duša! kam te bodo še valovi gnali; torej bodi zvesta tisti obljudi, katero so že tvoji botri pri svetem kerstu za te storili! In za teboj bi šel, in te svaril in prosil; pa jaz tega ne morem. Vem pa za enega, ki to zamore in tudi rad stori. Glej stariši ti pomerjejo, ali te nočejo pobožno in po keršansko izrediti, ali moraš k ptujim ljudem v službo. Ljuba duša! si še tako mlada in sama, in kot mladi ptič moreš po svetu in ne veš kam. In ravno zdaj je zlahtni in svitli kamen tvoje čistosti v največi nevarnosti. Pa, ljuba duša! ne obupaj, vem ti za družega očeta in mater, vem ti za najboljšega prijatla, ki ti hoče svojo roko podati in te varno peljati skoz življenje in smert, skoz grob in sodbo v svete nebesa. In ta tvoj oče in mati, ta tvoj najzvestejši prijatel, o nizko se prikloni! je Jezus Kristus v presvetem rešnjem telesu. Njega se okleni in njegovih svetih naukov se derži, saj On ti ponuja šesto najmočnejšo ključavnico, namreč samega sebe v podobi belega kruha. Pridi torej večkrat k spovedi in k svetemu Obhajilu! Glej, tu je zmiraj miza za te pregernjena, da z njegovim mesom in kervjo poživiš svojo dušo in jo močno storiš zoper njene sovražnike! Prijatli, prijatlice! le pridite, saj Kristus sam govori: „Jaz sem vinska terča in vi ste mladike, brez mene ne morete kaj dobrega storiti.“

S k l e p.

In tako sem vam, preljudi moji mladi bratje in sestre! včeraj pokazal veliko vrednost zlahtnega kamna svete čistosti; sem vam pa danes prijazno podal šest močnih ključavnic, s katerimi morate ta najzlahtniši kamen skerbno zakleniti; namreč ključavnico ponižnosti, ključavnico sramožljivosti, ključavnico čuječnosti, ključavnico posta, ključavnico molitve in pa ključavnico sv. Obhajila. Oj zaklepajte skerbno z njimi najlepši zlahtni kamen svete čistosti, da vam ga kdo ne ukrade. Glejte, zdaj je zima! Tudi zima našega življenja bo enkrat nastopila. In zima ta se imenuje smert. In kakor zdaj sveče vidite goreti, tako vam bodo tudi v merzle roke podali enkrat mertvaško svečo, če z naglo smertjo ne umerjete. In okoli vaše smertne postelje bo stalo petero čuvajev. Morebiti domačih eden, ki vam bo mertvaški pot iz čela brisal. Drugi čuvaj bo červ, ki že na vaše meso čaka. Tretji čuvaj bo bleda smert, ki bo uro vašega življenja ustavila. Četrti čuvaj bo pravični sodnik, ki bo vaše duše pred oestro sodbo terjal. In peti čuvaj bo tvoj angel varh, ki bo prišel po tvojo dušo in jo bo v nebesa peljal, — ali pa, oh! namesto angela pride neki drugi — Bog in sveti križ božji! Torej skerbite in živite tako, da pridejo po vaše duše angeli božji in jih nesejo tje gor, kjer se zdaj Marija veseli, in čistim dušam nebeške krone deli! Amen.

Pridiga za 3. adventno nedeljo.

(Marija pribežališče grešnikov.)

Stopimo z zaupanjem k sedežu gnade, da usmiljenje dosežemo in milost najdemo ob času potrebne pomoči! Heb. 4, 16.

V v o d.

Živel je svoje dni neki grozoviten puntar. Vzdignil se je zoper svojega kralja in za deželne postave se več in zmenil. Zgodí se pa, da so grozovitnega puntarja vjeli in ga k smerti obsodili. Odločeni dan ga peljejo na sodno dvorišče, da bi ga divje zverine rastergale. Kralj sam je sedel na visokem stolu, da bi vidil smert nesrečnega puntarja in zraven njega je stala silna množica ljudi. Zdaj bi imele trombe zabučati, ktere bi znamenje dale, da naj beriči odpró hleve divjih zverin, ki bi v puntarja skočile in ga na drobne kosce rastergale. In tako je stal vbogi puntar zdaj na dvorišču. Ves se je tresel in s silnim strahom pričakoval, kdaj bodo lačne zverine na njega planile in ga rastergale. Zdaj vzdigne kralj svojo roko in da znamenje, in vse stermi in gleda, kaj bó. — Pa čujte! namesto trompet se oglasi prijetna godba od piščal, gosel in arf. Zdaj se odpró tudi vrata od hleva in mesto hudih levov in tigrov skoči pred nesrečnega puntarja mlado jagnje, jagnje mlado in celo z rudečim trakom okoli vrata in se krotko in mirno pred noge nesrečnega grešnika vleže. Vbogi puntar ne ve, ali se mu sanja ali je resnica. Zbrano ljudstvo pa veselo z rokami ploska in usmiljenemu kralju srečo in blagoslov želi, rekoč: „Bog ohrani še dolgo, dolgo let našega vsmiljenega in milostljivega kralja. Slava mu!“ — Kristjani! to kar sem zdaj govoril, je le prilika. Puntar ta nesrečni si ti, o grešnik, o grešnica! S svojimi grehi si že zdavnej zaslužil večno smert, — pa o moli z menoj neskončno vsmiljenje božje! nebeški Oče se je vsmilil nesrečnega puntarja! Poslal je na svet svojega edinega sina, Jezusa nedolžno jagnje božje, ki odjemlje grehe sveta!

„Bog je svet tako ljubil,“ Jezus sam govori, da je dal svojega edinorojenega Sina, da, kdor koli vanj veruje, se ne pogubi, timveč ima večno življenje.“ Jezus sam je tisto belo, nedolžno jagnje božje z rudečim trakom svoje neizmerne ljubezni do nas. In Marija

je tista srečna in žegnana med ženami, ktera nam je nedolžno jagnje božje porodila. Od te srečne in izvoljene matere sem vam pa ta sveti čas že večkrat govoril. In sem vam do zdaj razložil: kaj presveto ime Marija pomeni, in vam tudi pokazal naj lepši in žlabtnejši kamen svete čistosti v njeni častitljivi kroni; vam bom pa danes pred oči postavil Marijo kot pribežališče spokornih grešnikov in grešnic. Čujte bratje in sestre moje! popisal vam bom Marijo kot pribežališče grešnikov in vam dokazal, da

I. Marija je res pribežališče grešnikov, pa le

II. Spokornih grešnikov, ker greh Marija sovraži. Torej k Mariji, revni grešniki, revne grešnice! Saj ona je mati mila in nas v toliki revščini ne bo zapustila. K Mariji naši materi pribežimo, saj ona razgrinja pred nami častitljivo bandero, na katerem je z zlatimi čerkami zapisano: „Marija, pribežališče grešnikov! Prosi Boga za nas.“ S sv. aposteljnom Pavlom vas nagovorim: „Stopimo z zaupanjem k sedežu gnade, da vsmiljenje dosežemo in milost najdemo ob času potrebne pomoči!“

Marija, pribežališče grešnikov. Prosi Boga za nas!

I. del.

1. Prehodi široki svet od enega kraja do drugega in našel boš mnogo hudega. Pa če baram: kdo je oče vsega tega hudega? In žalosten odgovor boš čul. Greh. Kdo ti vzame guado in prijaznost božjo? Greh. — Pojdi v ječe, kjer vbogi jetniki zdihujejo! Tamkej najdeš vbogega moža. Uklenjen je v težke ketine.

Vidil bi njegov bled obraz, če bi v mokri ječi tolika tema ne bila. Žalostno nasloni svojo glavo na roko in misli na srečne leta svoje nedolžnosti. On misli na svojo žalostno ženo, misli na nedolžne otročiče. On misli na svoje rajne starše, ktere je sramota in žalost tako zgodaj pod zemljo spravila. Ne more se več zderžati. Glasno začne jokati in si z vmazanim rokavom vroče solze briše. — Poglej v drugi kot jēče! Našel boš tamkej še mlado, pa bledo žensko. Nesrečnica je zapravila sad svoje grešne ljubezni. Zdi se ji, da zmiraj pred seboj vidi nedolžno dete, ktereга nesrečna morivka je bila. Vest jo teži noč in dan. Z obema rokama si zakriva svoj obraz in britko joče. In če me baraš: Kdo je oče vse te nesreče? Ti žalosten rečem: Greh. — Ali poglej v bolnišnice. Našel boš tamkej marsiktere že na pol gnjile bolnike. Toliki smrad je pri njih, da nihče več pri njih obstati ne more. In če me baraš: Od kod je ta nesramna bolezen? Ti žalosten povem: Od nečistega greha. — Ali stopi v to ali ono hišo, in našel boš revnega očeta, ki britko žaluje nad svojim zgubljenim sinom. Popred ko je bil še nedolžen, je za starega očeta tako lepo skerbel; zdaj pa oboša

svoj zaslužek na nesramno žensko in druge grešne reči. Ali zakaj ona mati toliko žaluje? Zavoljo svoje nevbogljive hčere, ktera je iz pridne in poštene dečelce postala gerda vlačuga in že skorej vsako nedeljo s svojim malikom po tabernalh kote ometa. In ona dekla je bila dolgo časa pridna in zvesta, pa kakor hitro jo je satan v svojo mrežo dobil, da je storila grešno znanje, je že začela zmikati in se ofertno nositi, ponoči okoli letati po dnevi pa lenobo pasti. — In oni hlapce — E pa kaj bi dalej našteval, ne bi našel ne konca, ne kraja; torej vam le v kratkem rečem, da vse te nesreče kriv je greh. Ja greh, greh; — to je tista pošast, ktera toliko nesreče prinese in božjo jezo in kazen na nas kliče. Gorjé pa tudi človeku, ki pokoro odlaša na svoje stare dni; zakaj: „Strašno je“, pravi sv. pismo, „pasti v roke živega Boga.“

Oh res strašen, strašen je greh! Koliko nesreče s seboj prinese! — Pa vender, ljubi kristjan! nikoli nikar ne obupaj, timveč premišljnj tolažjive besede, ki jih je po preroku Jzaiju Bog sam govoril, rekoč: „Če bi bili naši grehi rudeči, kakor škerlat, bodo beli postali, kakor sneg,“ če se le, je hotel Bog reči, iz celega serca k meni spreoberneti. Ne obupaj, revni grešnik! saj imaš Marijo O saj je ne kličeš zastonj: „Marija, pribežališče grešnikov, prosi za me!“

Leta 920 je šel sv. opat Odo čez neki temni gojzd, v katerem je veliko tolovajev prebivalo. Ni dolgo hodil, kar skoči eden teh grozovitnih roparjev pred njega. Sv. Odo ga z milimi besedami nagovori. Tolovaj ni vedel, kaj bi začel, toliko ga je v serce ganil mili pogled tega častitljivega starčka. Tolovaj pade pred svetim možem na svoje kolena in ga pohlevno prosi, naj bi se ga vsmilil. „Kaj pa hočeš?“ ga zdaj sv. Odo pobara. „Nič družega“, mu odgovori tolovaj, „da me s seboj v kloster vzamete in pogubljenja rešite mojo revno dušo!“ Sv. Odo vsliši njegovo prošnjo in ga med klosterske brate sprejme. Vbogi grešnik je pa zdaj tako pobožno in spokorno živel, da je bil vsem v lep izgled. Pa ne dolgo po tem hudo zboli in njegova smertna ura se je bližala. Zdaj zaprosi, naj bi sv. Odo k njemu prišel. Ko sveti mož k njegovi bolni postelji pride, mu reče spokornik: „Moj oče! vidil sem pretečeno noč častitljivo in lepo oblečeno gospo k moji bolni postelji stopiti. Barala me je: „Ali me poznaš?“ Jaz pa rečem, da je ne poznam. Ona mi pa prijazno reče: „Jaz sem mati milosti. „O moja gospa!“ zakličem glasno, „kaj hočeš, da storim?“ „Čez tri dni boš prišel k mojemu sinu v nebesa“, mi ona prijazno reče in zgine. In kakor je Marija rekla, tako se je tudi zgodilo. Sveti Odo pa občuduje lepo ime, ktero si je Marija sama dala in od tiste dobe je ni drugači imenoval, kakor: „Mati milosti.“ Čujte kristjani! Marija je Mati milosti božje. In ta vsmiljena mati tudi svojih zgubljenih otrok nikdar popolnoma ne zapusti, ampak jih k Bogu nazaj pripelje, če

si le tudi sami kaj prizadevajo in si pota k zveličanju s svojo terdovratnostjo ne zapirajo. Jezus je zato na svet prišel, da je poiskal, kar je bilo zgubljenega; Marija je paravno zato Mati božja postala in toliko moč in čast zadobila, da je kot vsmiljena mati, pribežališče grešnikov postala. Njeno presveto serce je bilo s sedmerimi meči prebodeno, da bi grešnik v nji mogočno pomočnico našel. Ja, že njeno sladko ime „Mati“ nam upanje daje, da nas Marija zapustila ne bo. Saj ve matere ste usmiljene tudi do svojih nesrečnih otrok. Stvarnik je že neko posebno luč ljubezni v vašem maternem sercu prižgal, ktere pogasiti nobena stvar ne zamore. Glejte, še večja luč ljubezni gori v Marijnem maternem sercu tudi do revnih grešnikov in grešnic, ki so tudi njeni otroci. Marija vsem rada pomaga, ki pod njeno materno brambo pritečejo, in koliko že jih je ta vsmiljena mati zdramila iz grešnega spanja! Kolikim že je milost pri Bogu sprosila! Torej spokorni grešniki in grešnice, ki ste sklenili stopiti pod Marijno bandero, bodite potolaženi! Res deleč ste zašli in globoko ste v greh zabredli, ki vas nese proti večnemu pogubljenju; pa ozrite se z zaupanjem k Marijnemu božjemu sinu Jezusu, ki slabe luči noče popolnoma vgasniti. Še je čas, če le hočete. Kristus vam podaja svojo vsegamogočno roko, da bi zopet v zakramentu svete pokore ustali. In če vas vest hudo peče in se bojite, da storjenih spoved ne bi dobro opravili, vam pa svetujem veliko spoved. O zapustite greh, če vas tudi serce boli in časno škodo terpite, bote pa večni škodi in večni martri odšli! Glejte Bog vam je dal tudi vsmiljeno mater, da vam, ki ste hudo padli, spet ustati pomaga. S svetim Bernardom vam kličem: „Če vas velikost vaših grehov pobija, če vas vest peče, če se tresete pred ojestro sodbo, kličite na Marijo! Če vas bo Ona deržala, ne bote (več) padli, ž Njeno pomočjo ne bote zgrešili svojega cilja in konca.“ In o! kakšno veselje za Marijo, svetnike in angele božje, če se grešnik spet na pravi pot poda. Kakšno nebeško veselje pride tudi v serce spokornjenega grešnika in grešnice, če se čisto spové in poboljša! Ali še nisi vidil, preljubi moj! kako marsiktero spomladno jutro gosta megla stoji? Pa zdaj, zdaj se vzdigne in zgine. Višnjevo nebo se prikaže in rumeno sonce posije v našo Černsko dolino. Kakor svitli biseri se lesketajo kaplice jutrajne rose v zeleni travi in pisane rože kako so lepe, čiste in snažne, kakor bi jih angeli božji vsako jutro z jutrajno roso umivali. Vse je zdaj tako lepo, tako veselo! Glej, o grešna duša! tako se godi tudi v tvojem sercu, ako se v resnični pokori spet k svojemu stvarniku oberneš. Ja grešnik! dokler si v grehu živel, bila je v tvojem sercu gosta megla hudega poželenja, greha in žalosti; pa v zakramentu svete pokore se je zgubila ta gosta megla iz tvojega serca, in prisijalo je v tvoje serce prijazno sonce gnade božje in povernili so se v njega sveti mir, pokoj in notrajna sreča.

II. del.

Pa oh! oh! zdi se mi, kakor bi črna megla stopila pred moje oči, kedar pomislim, da Marija je pa le pribežališče zgrevanih in spokornih grešnikov in grešnic, ker ona sovraži greh. Ja Marija sovraži greh, ker od nje govori že sveti Duh v bukvah modrosti: „Prevzetnost čertim in napuh in hudobno pot in na dvoje govoreče usta.“ Marija se imenje tudi mater čiste ljubezni, da bi s tem pokazala, kako da sovraži vso nečistost in grešno ljubezen. Kdo ima torej pomoči od Marije pričakovati? Le kdor se resnično spokori in poboljša. Kdor pa grehe še ljubi in v njih terdovraten ostane, takemu Marija ni v stanu pomagati. Grešnik torej mora začeti pred grehom bežati, vso priložnost v greh zapustiti in se k Bogu iz celega serca poverniti. Le tako sme upati, da bo nad Marijo vsmiljeno pribežališče našel. Da torej ne bote prederzno na milost božjo in milost Marije grešili, vam hočem k temu še nekaj povedati: Nek posveten človek je svojo pokoro vedno odlašal in menil, da se bo na zadnje spreobrnil. Na smertni postelji pa ni hotel verjeti, da bo že umerl. Duhovniku, ki ga je prišel obiskat, je rekel drugi dan priti, dasiravno je bila sila že naj večja. Drugi dan pride duhovnik in že čez njega sveti križ stori, da naj se spové. Bolnik pa se ne gane. Na enkrat zavpije s strašnim glasom besede sv. pisma. „Grešnik bo oči odperl in obupal.“ Po tem obraz v blazino zakrije in je ni bilo besede iz njega. Pohlevno ga spovednik vzdigne in opomni, da naj se urno spové. „Res, res,“ reče bolnik, „precej se moram spovedati“, ali namesto spovedati se, z ravno takim strašnim glasom zavpije na daleč: „Z zobmi bo škripal in se rastogotil.“ In spet se skrije v blazino. Duhovnik ga še enkrat vzdigne, ga prosi in z solzami nagovarja, da naj vendar na božje vsmiljenje zaupa in se spové svojih grehov. Ali še v tretjič pritisne svoj obraz v posteljo, in govori z grozovitnim glasom strašne besede: „Grešnik bo poginil z vsem svojim upanjem.“ Spovednik mu v silnem strahu glavo vzdigne. Pa bil je že mertev; — njegova duša je že stala pred sodbo božjo. — Vedno je v svojem življenju pokoro odlašal, torej ni imel gnade, da bi jo ob smerti storil!

O ljubi bratje in sestre moje! tudi vi vsi bote enkrat ležali na smetni postelji in na vas bo čakalo, kakor sem že danes teden rekel, pet varhov. Pervi varh bo neki od vaših ljudi, ki vam bo mertvaško svečo v merzle roke podal, vam mertvaški put z čela brisal in vam oči zatisnil. Drugi varh bo mertvaski červ. Tretji varh bo bleda smert, ktera vas bo peljala pred štertrega, pred Kristusa pravičnega sodnika. In peti varh bo vaš angelj varh, ki bo prišel po vašo dušo, če v gnadi božji umerjete; oh! bo prišel mesto angelja pa neki drugi, kterege, pa zdaj imenovati nočem. Oj skerbite ljubeznivi! da rešite svoje neumerjoče duše in da po nje pridejo angelji božji! Vem, da vam je znana prilika od hišnega gospodarja,

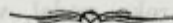
ki je večkrat na dan venkaj šel delavcev najemat v svoj vinograd. Še celó okoli enajste ure je ven šel in našel druge postajati, in jim reče: Kaj stojite tukaj brez dela celi dan? Ti mu pa odgovorijo: Ker nas ni nihče najel.“ Oh mi pa tega ne moremo reči, da nas nihče ni najel. Ja Bog sam nas je najel že pri sv. kerstu. On sam nas vabi po pridigah in keršanskih nauk, vabi nas posebno v tem svetem času tamkej v spovednici, vabi nas po pobožnih ljudeh, po lepah bukvah, vabi nas po križih in težavah, vabi nas po naši vesti, in ravno zdaj nas tudi vabi po mojih slabih besedah. Oj poslušajmo zvesto ta njegov očetov glas in pojdemo v njegov vinograd skoz svete zakramente in poboljšanje življenja in kadar pride hladen večer našega življenja, nam bo tudi pravični sodnik zaslužno plačilo delil.

S k l e p.

Vstopimo se pa tudi pod mogočno bandero svoje ljubljene matere, rožne Device Marije! Ja „stopimo z zaupanjem k sedežu gnade, da vsmiljenje dosežemo in milost najdemo ob času potrebne pomoči!“ Stopimo z zaupanjem k „materi milosti“ in kličimo jo v pomoč: „Marija pribežališče grešnikov; prosí Boga za nas!“

Glej na zemlji nas sirote,
 Glej nas revne grešnike,
 Da od greha in vse zmote
 Ljubi Jezus reši vse!
 In ko enkrat že nagnilo
 Se življenje naše bo,
 Takrat k nam ozri se milo,
 Sprejmi v sveto nas nebó!

Amen.

Vabilo na naročbo slovenskega Prijatla.

Število naših naročnikov narašča od leta do leta. Ker pa ne iščemo nobenega dobička, dajemo zdaj čast. gospodom naročnikom vsak mesec namesto 4 celih pet tiskanih pol, cene pa vendar nismo povišali. Zatorej „Slov. Prijatla“ ne bomo dolgo priporočali in le kratko povemo, da bode vsak mesec izhajal pet tiskanih pol debel in donašal:

- a) pridige od različnih gg. sodelavcev za vse nedelje in zapovedane praznike;
- b) pridige od našemu narodu bolj znanih svetnikov božjih;
- c) pridige za različne prilikožnosti duhovne delavnosti in slednjic
- d) keršanske nauke, ki se močno hvalijo po celem Slovenskem.

Da pa novi naročniki cele keršanske nauke v roke dobojo, dajemo jim vse, ki so do zdaj na svitlo prišli in obsegajo že 107 tiskanih pol, prav dober kup in scer za šest goldinarjev.

Na dolgu imamo pri gg. naročnikih tirjati več kot 700 gold. Vemo, da je terda za denar; pa tudi nam se ne godi lahko, ko moramo o novem letu svoje visoke račune natanjko poravnati. Vsak delavec je svojega plačila vreden.

Zatorej lepo prosimo, da se naročnina vsaj do konca tega leta pošlje in tudi stari dolg od dotičnih gg. naročnikov poravna. Z Bogom!

V Celovcu 10. novembra 1866.

Vredništvo.

Vabilo.

Ni dolgo, kar je „ilirski Primorjan“ pisal, da laški časniki rastejo v Terstu iz zemlje kakor gobe po dežju. Koliko da hodi po našej slovenskej zemlji nemških časnikov, pričajo naše kavarne in gostilnice pa tudi še druge hiše dosti jasno. Le slovenskih časnikov imamo mi Slovenci le komaj za največo silo in potrebo. Kdaj neki pride tisti srečni čas, ko ne bomo mi Slovenci branili več ptujega prosa, svojega pa prepuščali vrabcem? Ravno zdaj se bliža spet novo leto in ponuja lepo priliko, naj Slovenci pokažemo v djanju, da smo se

zavedli slovenske zavesti in navzeli slovenskega duha. Slovenci popustite ptujo robo in poprimite se svoje domače! Nasprotnikov naših je grozno veliko, prijatelov in podpornikov naših pa je le pičila mera. Zatorej je pa za to malo peščico dolžnost tem več in tem sveteljša, naj si ti napenjajo vse žile in delajo na vso sapo.

„Slovence“ sme reči, da je storil in delal, kolikor je le premogel. Po volji, ki se je od več strani glasila, začel je clo **trikrat** na teden izhajati in si preskerbel čisto nove pismenke, da bode na svitlo hodil v lepej, okusnej obliki. Tudi si je poiskal novih in krepkih pomagalecev, ki mu pošiljajo za vsak list **izvirne** dopise iz Dunaja, Prage, Gradača, Ljubljane in Karlovca pa tudi dopise iz vseh pokrajin naše Slovenije. Ni nam žal po vseh teh darovih, po vsem trudu in prizadevanju, — naj tudi Slovincem ne bo žal po tistih goldinarjih, ki jih darujejo v podporo **edinega političnega časnika v slovenskem jeziku!**

„Slovence“ ostane v duhu, kar je bil dozdej: branitelj in zagovornik slovenskega naroda in njegovih svetih pravic. Resnico bo godel na vse strani, akoravno dobi večasih gosli za ušesa: Pravica in resnica mu bode tudi zanaprej črez vse! Geslo mu bode: Vse za Avstrijo, pa tako Avstrijo, v kateri uživajo vsi narodi enake pravice, kakor tudi vsi nosijo enake butare. —

„Slovence“, ki izhaja v **torek, četrtek in saboto**, velja:

Brez pošte za celo leto 7 fl. 50 kr.	Po pošti za celo leto 9 fl. 50 kr.
„ 1/2 leta 3 fl. 80 kr.	„ 1/2 leta 4 fl. 80 kr.
„ 1/4 „ 2 fl. — kr.	„ 1/4 „ 2 fl. 50 kr.
„ mesec . — fl. 70 kr.	„ mesec — fl. 90 kr.

Prosimo prav lepo, naj nam **stari** prijatli in podporniki tudi zanaprej zvesti ostanejo, pa tudi **novi** naj se pridno oglašajo in scer vsaj do **konec tega meseca, pa v frankiranih listih.** **Božja pomoč!**

Vabilo družbe sv. Mohora za l. 1867.

Z novim letom se prične **osmo** leto družbine delavnosti po novi osnovi; zato vabi družbin odbor vse Slovence brez razločka stanū, spola in starosti, da stopijo če dalje v večem številu (letos jih je bilo že 3980) v **družbo sv. Mohora**; posebno pa prosi vse dekanjske in farne predstojnike, da blagovolijo družbo svojim faranom z nova priporočati in za njo prav obilno udov nabrati. Prejeli bodo udje: „**Življenje svetnikov in svetno Božjih**“, slovečo Wisemanovo pripoved „**Fabiola**“, gospodarsko delo „**Umni Vinorejec**“ „**Večernice**“, „**Koledarček za l. 1868**“, in če najde dosti podpore, še kake druge manjše ali večje bukve. Letnina iznaša samo 1 goldinar, do-mertnina pa 15 gld. a. v.; sicer pa naj se blagovoljno pazi: 1. Čas, **do kterega** se more za l. 1867 v družbo stopiti, ustanovljen je do **31. majnika**, da se brez mudnih spremenjāv more potem imenik berž v natis dati in bukve meseca julija razposlati; kdor se še le meseca junija ali poznej oglasi, more za poslani denar samo toliko bukev dobiti, kakor po bukvarnicah, ali pa ta znezek za prihodnje leto ostane.

2. Kjer koli je to le mogoče, naj se oglašajo čast. udje in prejemaajo bukve po čast. gg. dekanjskih predstojnikih, ker prizadevajo posamezne razposiljatve bukev veliko truda in tudi stroškov, kjer pa vendar le ni mogoče, morejo bukve naravnost po pošti prejeti, samo da se za vsak paket, v kterem so bukve za manj ko **šest** družnikov, za marko in druge stroške 15 nkr. priloži, stroške za večje pakete družba sama plačuje.

3. Kdor prvič v družbo stopi, naj izrečno pové, da je **nov** družnik; vsakdo pa naj naznani mimo svojega stanovanja tudi faro in dekanijo, v ktero spada. Imena čast. družnikov z denarjem vred (na oglasila brez denarjev se ne more ozir jemati) naj se pošiljajo pod naslovom „**Družba sv. Mohora**“ v plačanih listih v Celovec vsaj do konca mesca majnika 1867.

Prečastita duhovščina in tudi drugi domerodci! bodite družbi z besedo in djanjem tudi prihodnje leto krepka podpora, da bo število družnikov še dalje bolj raslo in po njih se množilo tudi število družbinih bukev, vsako leto na svitlo danih.

V Celovcu 10. decembra 1866.

Družbin odbor